

309120 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 4. చెన్న పట్టణము 1917 సం. డిసెంబరు నెల 5 వ తేది బుధవారము No. 205
నంపుటము. ౪. పింగళ నామ సంవత్సర కార్తిక మాస బహుళ సప్తమి ౭. సంచిక ౨౦౫

మిక్కిలి మనోహరమగునువాసన

(రిజిస్టరు కాబడినది.) **ఆటో దిల్ బహార్.** (రిజిస్టరు కాబడినది.)

ఇప్పుడేకాలపు చుచి కనుగొనండి, సాటిలేని మనోజ్ఞ మగు మనోహరము.

అల్పాహుళిగాని, రాయముగాని, చేర్చబడకపోయిన డిద్దము చేయబడిన కేవల పుష్పసారము.

నీ తువాలపై కొన్ని దిండులు చిలుకరించినచో, మనోగృహము నువాసన ని స్ఫులవరింతును.

ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.

దిన్నెలైజా (అర డ్రాం)	సీసా 1-2 ర	0-8-0
మధ్యరకము నైజా 1-1 డ్రాం	" "	0-12-0
వేరొకనైజా 2 "	" "	1-4-0
వెద్దనైజా 4 "	లేక 1/2 డ్రాం	2-0-0

బి. పి. ఖర్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము.

పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిషాపులను దొరకును. దీనికి అనేకమగు నకలుపెట్టు కలవు. కావున, తాము కొనుగొనుచు సీసాలైన ను, కాన్డనైనను ఆటోదిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుము. ఈ ఆటో దిల్ బహార్ యొక్క సలహాములను పరిశీలనచేయ గోరవారి దిగువవారికి వ్రాసినచో అదాకిముగలు మనోహరకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.

సోల్ ఏజెంట్లు ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండ్ కెమికల్ కో; నెం. 138, బామ్బాయ్ నగరము.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

చక్కని డబ్బీలో సహా సీసా 1-8 వెల 0-8-0.

తలనొప్పుల మాన్పును.

చార్మపు నొప్పుల మాన్పును.

బోలును. వానము.

పోట్ల పోగొట్టును.

మహాసనగలిగి యుండును.

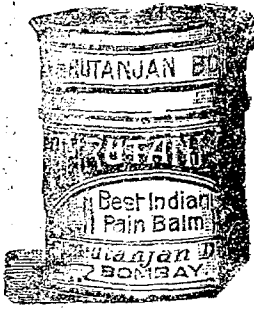
ప్రతియుంట నుండదగినది.

వనమూలికలచే హిందూ దేశ ముండు.

దేవులను సేవించుటకు మంచిమందు.

దీనిని విదేశములలో నూతన వాడుకగా నున్నది.

అమృతాంజనము డి.కో. 108, ప్రెస్ బ్యూరో, బాంబాయి, 6, తంజావూరు, తిరు, మద్రాసు.

‘శాస్త్రోక్త మైన ఎరువు’.

రాజధాని రసాయన ఎరువుశాలా (లిమిటెడ్)

662 పై విచారణాధికారులు: మెసర్స్ పార్రీ కంపెనీవారు, చెన్న పట్టుం,

వరి, వోళ్లు, ప్రత్తి, పొగాకు, చెఱుకు, అరటి మొదలగు మాగాణి. ఖమ్మి, పయ్యప్పకున్న, దుంప, ఫలవృక్ష ములకున్న, మొక్క తీగనైరాలకున్న సంపూర్ణ ఎరువులు శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేసి విక్రయించుచున్నాము.

ఇవి యన్నియు వీటిని ఉపయోగించు భూములకు తగినట్లు తయారుచేయబడుటచేత ఎరువులు కొనబడిన చాల తాలూకు భూములమట్టిని రసాయన శోధనశాలలో ఉచితముగా పరీక్షించి తయారుభూముల గుర్తా గుణములను అనుసరించి తయారుచేయవచ్చును. “శాస్త్రోక్త ఎరువు” అను మాసాంతర పత్రికను ఇంగ్లీషు, తెలుగు, అరబిక్, కన్నడం, మళయాళం మొదలగు భాషలలో నెలనెలకు ప్రచురించి అందులో ఎరువు విషయముగా వ్యాసములు వ్రాసి, ఒక్కొక్క జిల్లాలోని జమీన్ దార్లకును ఉచితముగా పంపించుచున్నాము. వైశేషిక పత్రికనున్న, ఇంకా ఎరువు విషయముగా ఇతర అంశములకున్న ఈ క్రింద పదపాఠించియుండు వైవిలాసమును వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

పార్రీ అండ్ కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం 12, మదరాస్.

Parry & Co., Post Box No. 12, Madras.

ఆంధ్ర సంరక్షణి (ప్రథమ సంపుటము)

అనేక మంచి విషయము లిందు జర్జింపబడియున్నవి. ఆంధ్రులందరూ జదివితగవలయును. ప్రాకృత్యము చదివిన వారికి బోధపడగలదు. కొన్ని ప్రతులు మాత్రమే మిగిలియున్నవి. త్వరితము. 856 పుటలు. వెల ఒకరూపాయ మాత్రమే. (961)

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

గోవింద గాజు హాస్యోద్రాగారు.

ఆంధ్ర సంరక్షణి పత్రికాధిపతి, కాకనాడి, గోదావరి జిల్లా.

అమృతాంజనము అనలేనామము.

ఈ లేవ్యము రక్తమును శుద్ధిచేసి బలమును కలిగించి శాశ్వతముగాను నొసరును. 219

అశోగ్యమును కలుగజేసి ఆయుష్ష్యుని యిప్పించును. ప్రస్తుతము శాకభక్షిగాను అను పుస్తకమునకు వ్రాసిన తపాల ఖర్చు లేకయే ఉచితముగా పంపెదము.

వైద్యశాస్త్ర మణితంకర్ గోవింద్, ఆదిత్యనగర్ కె.ప.ధా.నగర్, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

నర్వవృశ్చిక విషనంజీవిని.

(రిజిస్టరు చేయబడినది) 586

దుఃఖముతో వచ్చువారు సంధోషముతో పోవుదురు. గుణము లేదని రుజువు చేయువారలకు రూ 100 ఇవ్వం.

ఇది ప్రతి క్షణమునందు ముందే కలిసిన మోక్షావధానము. అంజీముగాని, దేశీయమైనద్యులతో పాటుగాంచబడియున్నది. ఎన్ని దినములు అంచినను మందు గుణములు మారుదు. తెలుగులకు మాత్రమే కాక ఎలలకు, కుక్క, పాము, ఇట్టి మొదలగు విషజంతువుల కాటులలో నుపయోగించును. వెలపాకెట్ 1-3 0-0. పోస్టేజి 0-8-0. 1 డెజిట్ పోస్టేజి వెల రూ 5-0-0. పోస్టేజి లేదు.

బి.కె.నె.సి. పోస్టాఫీసు తిప్పించుకొనువారికి పోస్టేజి ఇవ్వం.

వర్తకలబ్ధ 100 రు. 25 రూపాయలు కలిపి విషవృక్షములను చిరునామము:— ధనలక్ష్మి కంపెనీ, 1.6 వెంకటేశ్వర్తి, తిప్పి, సోకారుపేట పోస్టు, మదరాసు.

జీవిత చరిత్రములు.

1. మహాదేవగోవింద రాణదే	వెల	0-8-0
2. రామతీర్థస్వామి ఎం. ఏ.		0-8-0
3. నివేదితనాథ	(932)	0-8-0
4. హర్షింజితభువు		0-8-0
5. నిదవ బార్జితకర్త		0-8-0

ఈ 5 గ్రంథములను నొకేపర్చాయము కొనుగొనక పి. పి. ఖర్చులను మేమే భరించి పంపెదము. ఎం. ఆర్. కృష్ణారావు అండ్ కో, నెల్లూరు.

ఉచితము.

గదాధర మనోహరమగు కథ.

అడ్రస్:— హెచ్.వి.ఎం.ఎ. అండ్ సన్స్, పోస్టుబాక్సు 27, మద్రాసు. 843

K. B. JOSHI & Co.,

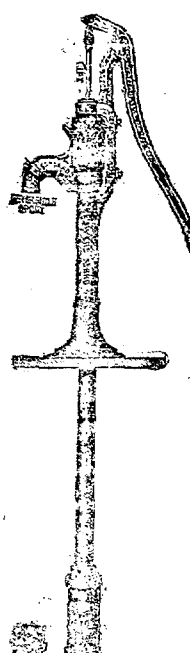
32, Hornby Road Fort, BOMBAY.

LARGEST HAND PUMP

Our 3 inch Pump is the largest available Hand Pump on the Market. Very useful for Shallow Water. Large capacity to suit small irrigation write for particulars and prices (577)

ALSO

Hand Pumps for very deeps wells up to 150 ft; Tank Pumps of new pattern, ready in stock. Write at once for further particulars.

6, తంబు శైక్తివీధి, మదరాసు.

బ్రాహ్మణేతరుల పురోవృద్ధికి బ్రాహ్మణులెట్లుభ్యంతరమును కలిగించిరి?

మహర్షి వర్ణనముల నుండి కాంగ్రెసు మహాసభ జేశాభ్యుదయమును గోరి పని చేయుచున్న విషయము సకల జన విదితము. ఈ మహా సభ యందు జేశీయులలో సుప్రసిద్ధులగువారందరో చాల శ్రద్ధతో పనిచేయుచున్నారు. వీరిలో బ్రాహ్మణేతరులు మొదటినుండియు పెక్కుమంది యుండిరి. ఇప్పటికిని పెక్కుమంది గలరు. స్వభావపరత్వమునకు దాసులుగాక విశ్వహితమును గోరిన యుధారభావులగు సాంగ్లేయులు పలువురుగూడ కాంగ్రెసు మహాసభపట్ల సానుభూతిని చూపిరి. కాంగ్రెసుమహాసభల కట్టివారు పలువు రధ్యక్షుల నహించి బాధ్యతగల స్వపరిపాలనము వాంఛనియమని ఖండితముగ పెక్కుసారులు నుడిచిరి. ఈవాంఛ నేడుక్రొత్తగా జేశీయులకు కలిగినదికాదు. ఈ మహర్షివర్ణనముల కాంగ్రెసుహిత్యులను శ్రద్ధతో మనముచదివినచో దీని నిజమునకు గోచరింపగలదు. క్రింద శీఘ్రముగా దాదాభాయిపాఠోజీగారు కలకత్తానగరమున కాంగ్రెసు మహాసభాధ్యక్షులను వహించి పరిపాలనమునందలి లోపములు తొలగవలె నని స్వపరిపాలనము కంటే గత్యంతర మేమియును లేదని ఖండితముగ నుడిచిరి. ఈ భారత పితామహుడు బ్రాహ్మణుడుగాను. అతివాదిగాను. స్వభావపరుడు గాడు. మెరమెచ్చుల కొరకు విపరీతపు కోర్కెలను కోరువాడుగాడు. సకలజనులచే పూజితుడను గావలెనను కోర్కెచే భారతైకనాయకుడని పరిగణింప బడవలెనను నాసచే ప్రజలలో విపరీతపు టాశలను కలుగజేసి వారిని పెడద్రోవకు మరల్చుటయినవాడు కాడు. అంగ్లాది పాశ్చాత్య దేశముల కేగి పాఠ్యమెట్లు సభయందు సభ్యుడై ఆచచ్చటి: పరిపాలనావిధానమునంతను కరతలామలక మొనరించుకొనిన ఆనభవజ్ఞుడు. దీశాలి. మితవాది. కాంతస్వాంతుడు. స్వాధ్య విరహితుడు. యుక్తాయుక్త వి నే చ నా స మ ధ్య డు. తా త్కాలి తై హిక గౌరవముల కా శ ప డు వా డు గా డు. రాజాధిరాజభూతి పొడపీతుడు. రాజప్రతినిధులును గవర్నరులును గూడ నామమానీయుని సందర్శనమునకు వాల్సీవా నగరమునకు పెక్కుసారులు వెళ్లియుండిరి. అట్టి మహానీయుడు. శతవృద్ధు. చిరంతపుడు. వివేకధనుడు. కోరినకోరికలనే ఆదేశించిన ఆదేశములనే నేడు దేశహితమును గోరు దేశీయులందరును వాంఛించుచున్నారు. దానినే కాంగ్రెసుమహాసభవాదకోరిక. దానినే మోస్తలులీగువా రానిందిరి. దానినే మహర్షి యనందగిని గాంధీ మహాశయుడు వాంఛించెను. దానినే సర్ పెడరు బర్న మున్నగు పాశ్చాత్య ప్రముఖులు వల్ల యనిరి. ఇట్టిపూర్వచరిత్రమునంతయు త్రోసిపుచ్చి మహర్షి వర్ణనములనుండి మన నాయకులు చేయుచున్న కృషి ఫల్యాన్యుభిము కానున్న సమయమున దేశహితంకములు కాని వారు కొందరు తామే భారతమాత స్వరూపాన మొనరించిరో నే దాజనని హృదయతాడనము గావించ గడగిరి. చెన్నపురిలో నీ యవం గళధ్వని మొదట బయలుదేరి క్రమక్రమముగ రాజధానియందు కొంతవరకు వ్యాపించినది.

కారణము.

ఇందులకేమి కారణము? నిజమగు కారణము సుజనులకు తెలియుచు గాదు. అది నిగూఢము. అది ఆబ్బందమున చేరువారి కందరికినిగూడ తెలియదు. తెలిసినగుట్టు బట్టబయలుగును. ఆ పరమరహస్యము అదినాయకులకు కొద్ది మందికి మాత్రమే తెలియును. దానిని వారు తెలియచ్చరు. తెలియచ్చ వీలులేదు. దానినిదాచిపుచ్చి వేరుకారణముల ప్రకటింపవలెను. అందులకు వారు బ్రాహ్మణుల వలన బ్రాహ్మణేతరుల పురోవృద్ధికి భంగము కలుగుచున్నదనియు ప్రస్తుతము భరతఖండమున రాజకీయ ప్రపంచ మంతయు బ్రాహ్మణయముగ నుండుటచే ఈ బ్రాహ్మణులచే కోరబడిన సంస్కరణముల పేక్షజీయులు కావనియుపై కొక కారణమును వెలిబుచ్చిరి. ఈ ఆదినాయకులకు వేల్చి గారు మున్నగు సాంగ్లేయిండియును లాంతరంగిక హితోపదేశకులు గ నున్నట్లు నూచనలు కనంబడుటచే ఈ ప్రతి కూ లో ద్యమమునకు వారే మూలకారణమని యూహింపవలసియున్నది. పేర్కొన వీలులేని ఇతర కారణములను విరమించినను దీనిని నిజమారము గోరువారు పేర్కొనదగినను. హామీయూలు యద్యదుము జేశీయందతులను చూల చురుకుగా వ్యాపించుచుండుట హానికరమ లాభములకును భోగములకును ఎక్కడ భంగము కలుగునో. మది ఈ అంగ్లేయిండియును భీతిలిదాని

వ్యాపనము నరికట్టుటకు సాధనాంతరమును గానక వికలమనస్కతనున్న కొందరు దేశీయులను వశ పరచుకొని ఈ ప్రతికూల నాటకమును ప్రారంభించిరిని మనము ఖండితముగ నుడువవచ్చును. ఏదేని కారణమున మొకప్పుడొక కుటుంబములోనివారే తమకు తమ సోదరుల న్యాయమున రించిరిని భ్రమసి చిత్తస్వస్థ్యమును గోల్పోవుట సహజము. అట్టిస్థితియందు కొంద రాత్మహత్య గావించుకొనటయు మరొకొందరు ఇంటివారికి నూరివారికిని గూడ హానిచేయుటయును గూడ గలదు. అట్టి మనస్థితియందు వారికి యుక్తాయుక్త పరిశీలన శక్తి మందగించును గాన వారు తమ మేలును ఎరుటి వారిమేలును గూడ పాటింపజాలని స్థితిలో నుందురు.

విపరీత స్థితి.

అట్టి విపరీతస్థితికి లోనైన కొందరి యద్యదుమును ప్రారంభించిరి. అందలి మూలకారణము నెరుంగకయు పేరులపూటోపములను బట్టి భ్రమసియు వారు వ్రాయు వ్రాతలన్నియు వేదవాక్యము లను మాఘభిశ్వాసమున తమకు నిజముగ నేవో మహాసగృహ కలుగునని పెరచియు కొందరు వారి వాదము నామోదించిరి. ఇట్లు దేశాభ్యుదయభ్యంతర కరమగు మొక యద్యదుమును తాత్కాలికముగ మనప్రతికూలగు సాంగ్లే ఇండియనులు బయలుదేరినదీక్షాతిరి.

అంగ్లే ఇండియనులు.

తూర్పుఇండియా కంపెనీ పరిపాలనము ప్రారంభమైనది మొదలు మన దేశమున జేరి మహారాజులకును పాదుషాలకును గూడ లేని భాగ్య భోగ్యముల నుభవింపటయే గాక లెక్కలేని విత్తమును తమ వెంట గొనిపోవుటకు నీ రంపడియిండిరి. ఇచటి వస్తుజాలమును విదేశీయుల కంటే కోటిశతమైరి. ఆవుడూడ నోటికురిపోసి మాడ్చి పాలనన్నిటిని పిటిక విక్రయించు చెన్నపురిపాలనాని చందమున వీరు దేశీయులను గర్హదరిద్రులుగావించి స్వస్వపరికరములను తమ లాభమునకే యుపయోగించుకొనవలసిగిరి. వేయేల భరతఖండము మొక కాణాచిగా వారు భావింపసాగిరి. కాన దేశీయులెట్టి స్వాతంత్ర్యములనుగోరినను వారు ప్రతికూలతను చూపుచుండిరి. తమపంతము నెట్లుటకు వారెన్నియుత్తలనైన సన్నుచుండిరి. దేశహితార్థము సంస్కరణముల నొనర్చు గోరువారందరును రాజద్రోహులని నిరసించుట వారి మొదటిపన్నాగము. ఒక సంఘమునకును మరయొక సంఘమునకు వైరముల కల్పించుట నేరొకయుక్తి. అంగ్లే దేశప్రజల కనత్యపువాదలను తెలుపుట మరయొక చిత్రము. భారతీయులు పశుప్రాయులనియు వారి కెన్నిటికిని స్వపరిపాలనము మొసంగరాదనియు తమమాట నమ్మువారికి లేఖల వ్రాయుట మతియొక చందము. ఇట్టి చిత్రచర్యల వలననే వారు మన కెట్టి స్వాతంత్ర్యమును గూడ లభింపకుండచేయ జాలియున్నారు. వెనుక హిందువులకును మహమ్మదీయులకును విరోధముకలిగించిరి. కొంతకాల మా నాటక మాడించిరి. కాని ఆరహస్యము విదితమగుటచే నీవు డాద్రము త్నమును మానుకొని ఎవరో కొందరు బ్రాహ్మణేతరులను తమ వలలో వేసికొనిరి.

కారణము.

మన దేశహిత ప్రతికూల బ్రాహ్మణేతర సంఘమువారు చూపు కారణములను మన మించుక పరికించుట సముచితము. తెలుద్రోలు జమీందారులగారి ఆభ్యుత్తరక్రింద జరిగిన సభలో వీరు సుప్రసిద్ధ న్యాయవాదియు ఉధారభావుడును హిందూదేశ హితంకరుడునగు నాన్య నగరసభ్యునింపగోరుట చాలమేలగు కార్యము గాని వాస్తవంగాను వెలిబుచ్చిన యుధారభావభరితమగు హితోపదేశము ఇప్పటి మనస్థితిలో ఈ సోదరులకు రుచించునను నాకమాత్రము కలుగుటలేదు. ఇకముందు వీరి దృష్టిలో నాన్య నగర గూడ బ్రాహ్మణేతర సంఘప్రతికూలుడే కాగలను. పాశ్చాత్యులు భూతాచారము నాయకులగు నుండగాదని వీరివాదము. అనుగాక తామే పాశ్చాత్య ప్రతికా సంపాదకుని ప్రాభుగోరుచున్నారు. అది సమంజసమా? ఆరహస్య మెవ్వరికి తెలియదని వీరు నెలచిరో. అంతవరకేల ప్రస్తుతకాలమున సర్వ విషయములందును పాశ్చాత్యులే మనకు మార్గదర్శులు గురువులు మహాభోధకులు పరిపాలకులునై యుండవచ్చులని పలుకుచున్న నోటనే వీ రెన్నిరాజకీయనాయకత్వమునకు పాశ్చాత్యు లున్నట్లు పలుక సాహసించుచున్నారో దురూహము. అయ్యది కికా సాహస వాక్యమని మారెనుగ కుండుగా? బ్రాహ్మణులందఱు నుడిదేశములనియు తామేభూతీయలనియు నీమ నుడిచిరి. అట్లువేదములవలన లేచుటలేదు. ఒక సంఘమువారు (ఆర్యులు) హిందూదేశమునకు వచ్చిరి. వారిలో బ్రాహ్మణులు క్షత్రియులు

వైశ్యులు శూద్రులు నను నాలుగువర్ణములు గలవు. అని తెల్లమగుచున్నది. అట్లయినచో ఆర్యులందరును విదేశీయులే. అనార్య భారతీయులెవరో ఆర్యభారతీయులెవరో ఇపుడు నిర్ధారణ చేయ వీలులేదు. ద్రవిడులు తామనాది భారతీయుల మనుచున్నారు. ద్రవిడులలో బ్రాహ్మణులే లేరని వారి వాదము అగు గాక. వారాశ్యులు కాకున్న కాకుండును గాక. ఈవాద మార్గముల కేమియు నుపకరించదు. వాదమాత్రమునకు బ్రాహ్మణుల న్యదేశీయులు బ్రాహ్మణేతరులు భారతీయులు నని యొప్పుకొందము. ఇపుడట్టి భేద మేమియును పాటించబడుటయే లేదు. కొన్ని వందల ఏండ్ల క్రితము హిందూదేశమునకు వచ్చిన వారైనను కొన్ని ఏండ్ల క్రితమే హిందూదేశమునకు వచ్చిన వారైనను వారి దేశమును తమ మాతృదేశముగా భావించి దేశమున నిరపడ నిత్యునించి దేశాభివృద్ధిని కోరెదరేని వారందరును భారతీయులుగానే పరిగణింపబడుట లేదా? పార్శ్వీకు మహమ్మదీయులు అంగ్లే ఇండియనులు మున్నగు వారందరు నిట్టివారలే.

బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరులకు విద్య నేర్పలేదను నది రెండవవాదము. ఇది కేవలము నిరాధారము. వాదమునకు గాను దాని నంగీకరించినను అందులకు బ్రాహ్మణులకెట్టి బాధ్యతయును లేదు. దేశీయులకు విద్య నేర్పుభారము ప్రభుత్వముపై నున్నది. చెన్నపురి రాష్ట్రమునందు మహమ్మదీయులు నుక్షత్రియులును ఇప్పుడాంగ్లేయులును పరిపాలకులుగ నుండిరి. అట్టిప్రభువులు పాఠశాలలను హెచ్చుగ నెలకొల్పి ఉచితముగను నిర్బంధముగను విద్య నేర్పకున్న నందులకు బ్రాహ్మణులే కారకులనుట కంటే మహాస్వపదమగు వాద మింకొకటి కనంబడదు. క్రింద శీఘ్రముగ గోల్లగారి నిర్బంధాచిత విద్యాతీర్మానమును ప్రభుత్వము వారి ప్రాతికూల్యమును కుగ్రామములకు గూడ వ్యాపించియుండ నిట్టి విపరీత మగు నిందను మోపువారి నేరునందగనో దైవమున కెరుక.

(సశేషము)

ఒక బహిరంగ లేఖ.

వెల్లంకి కృష్ణమూర్తి గారికి

అయ్యా,
మీరు ఆంధ్రప్రతికయందు బ్రకటించిన “ఏలూరుకుద్ది సభావిజ్ఞాపనము” అను ప్రకటనము నందలి భవనము ఏలూరునందే భాగముననున్నది “అంగుకొట కెంతద్రవ్యమును వసూలు చేసితిరి? ఆద్రవ్య మేమేమిధముల భిన్నవెట్టితిరి? అందులకుఁ బ్రమాణము లున్నవా? మీ విజ్ఞాపనానంతరము తిరిగి యెంత వసూలయినది?

హితకాశి ప్రతిక కుద్దిసభాభవన మనన ఏలూరులేదని వ్రాయుచున్నదే. దానికేమి చెప్పెదరు? వీరికిని మీరు ప్రత్యుత్తర మియ్యనియెడల కుక్షింభరత్నమునకై మీరు పాటు పడుచున్నారని లోకము దలంపవచ్చునా?

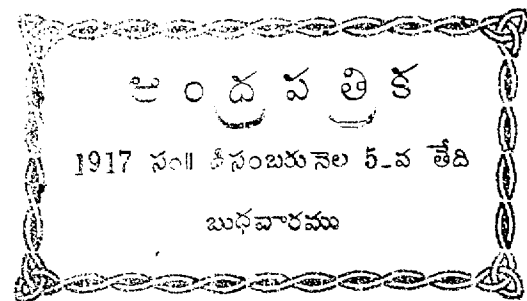
ఈపురి ఆర్యసమాజసభ్యుల మగు మేము ఈప్రశ్నలను మిమ్ముకుగుటకు విశేష సంబంధము గలిగియున్నామను విషయము మీరెఱుంగకుండెదని తలంచెదము.

- 1 గారపాటి అంజనేయచౌదరి,
- 2 కొ. గో. రాజాచార్యులు,
- 3 ము. ల. నరసింహశర్మ,
- 4 హ. వ. జోగయ్యశర్మ, డాక్టరు
- 5 భోగరాజు వీరవెంకయ్య,
- 6 బంధకవి మూర్తినారాయణ.

స్వరాజ్యసమితి, వొండపాడు:—ఈ గ్రామ మండలి సమితిలో సభ్యులు 25 మంది గలరు. వీరు ఆప్ట డప్పుడు చుట్టు ప్రక్క గ్రామములనుంచి మిన్న ఆదిసార్వభౌమ పల్లెటవ బోయి వారికి ప్రాభుభోతుకెను మన గూరు నష్టములకు గూర్చియు ఆగోగ్యమును గూర్చియు, నిష్క బాధ్యుభరణమును గూర్చియు, సంఘదురాచారములను గూర్చియు, సమితి యొక్క దానమును గూర్చియు, ఉపన్యాసము లొసంగెదము. అనంతరము నపు డెల్ల వారికి తగు సలహాల నొసంగుచు, సహాయము చేయుచుండును. ఈ సంతకము 4 సభ్యుల చేసెరి. ఇంటిగాని ముచ్చుప్రక్క గ్రామములకు బోయి వేళవేలైకవిషయములను గూర్చి జనరంజకముగ ఉపన్యాసముల నిచ్చిరి. గాంధీమహాశయుని మహాజనానామాదాది 4కి ది గ్రామాదులకు వెల్లి 6000 ల ప్రతీకములను జేయించిరి.

విషయానుక్రమణిక.

అవ్వబోవ ప్రభువు	2
క్రాంత్యేతర పురోభివృద్ధికి బ్రాహ్మణులెట్లు ఆశ్రయం కలు కలిగింది	3
ప్రధాన వ్యాసము	
రవీంద్రుని యుద్బోధము	4
వాక్యము - వాక్యము	5
విరోధానుకూల సంగ్రామము	
కేంద్రకంఠీ వాక్యము	6,7
వృత్తాంతములు	8
ఇంగ్లీషు కంఠీ వాక్యము	9-10, 11-12
ప్రజాభిప్రాయములు	13

రవీంద్రుని యుద్బోధము.

(౧)

డిసెంబరు నెల మాడరన రిపబ్లికన్ పత్రికయందు మహాకవి రవీంద్రుడు "ఉదార మనస్కులు, సంకుచిత మనస్కులు" గూర్చి యొసగిన గంభీరోపన్యాసము ప్రచురింపబడినది. ఆ యుపన్యాసము జదివినవా రెల్లరును స్వాయంబుద్ధితో యోచించుచో, స్వపరిపాలనా ప్రదానమునకు విముఖత జూపుట యసంభవము. రవీంద్రుని శారవించిన ఆంగ్లేజీ శక్తి, ఆంగ్లేజీ భావ్యభ్యుదయమునకై రవీంద్రుని పోషగిన సందేశమునకు బెవియెర్ల దానిని శారవించుట యుక్తము. ప్రతిపక్షులెప్పుడును, సాంఘిక భేదములను, మతభేదములను ప్రేలుబెట్టి జూపుచూ, భారతీయులు స్వపరిపాలనానష్టములని నిరూపింతురు. ఇతర దేశములలో కలతలో యురుపక్షములు మాత్రమే యంగును హిందూ దేశపు స్థితి వేరు. హిందూ దేశమున పోరాటములలోని యిరుకక్షలుగాక, వీరిని బాధి పరిపాలించు మూడవకక్ష యుండుట విచిత్రము. ఆంగ్లేజీ మందు పరిపాలనము ప్రజలకు బాధ్యత నహింపనపుడు, ప్రాబల్యము వలెమువారును, రోమను కాలిక్యుమలెము వారును, రుఫిరమును కంక్షజూచిరి. అటుగాక ఆంగ్లేయులకును, స్కాచ్చి ప్రజలకును కలవరములు కొంత కాలము గొన జూడెను. స్వపరిపాలనా ప్రదానానంతర మన్ని పక్షముల వారును తమ యధికారమును దేశభివృద్ధికి వినియోగించిరి. దేశానర్థముల తొలగించుటకు గలసి కృషి నెత్తిరి. సమాన బాధ్యతలన్ని పక్షముల వారి దృష్టిని దేశహితము వంకకు మరల్చెను. ఇట్లందునకును, ఆంగ్లేజీ మునకును ఇంతివరకును సఖ్యత పొసగక బోవుటకు గల కారణము, ఉధయదేశములకును సమానపరిపాలనా స్వాతంత్ర్యముల లేమియే యని కరతలామలక మొనరుచున్నది.

ఇటీవల విహార దేశముందు హిందువులకును మహమ్మదీయులకును కలతలు ప్రబలెను. ఈ కలతలు, భారతీయుల స్వపరిపాలనానష్టతను రుజువుచేయుటకు, ఆంగ్లేజీ హైందవుల చాలిటికి కల్పితపు లయ్యెను. రవీంద్రునికి రైలు ప్రయాణమధ్యమున ఆంగ్లేయు నొకనితో స్వపరిపాలనము విషయమై సంభాషణ జరిగెను. ఆంగ్లేయు డీకథ చెప్పెను. విహార దేశములో నొక జమీందారు

నితో ఆంగ్లేజీ నాధికారి యిటుల బలికెనట. "మీ రయితలను మీరు పరిపాలించుకొన లేకున్నారు. మీరు స్వపరిపాలనము గోరుట విచిత్రముగ నున్నది." కాని జమీందారుగా రెట్టి ప్రత్యుత్తర మొసగినది ఆంగ్లేయ ప్రయాణికుడు వచింపలేదు. రవీంద్రుడు తోడి ప్రయాణికునికి చక్కని ప్రత్యుత్తరము చెప్పెను. హిందూ మహమ్మదీయ పోరాటమును స్వపరిపాలనమునందు సంభవించనపుడు, ప్రజల పండించి ప్రయోజనము లేదు. ఆంగ్లేజీ నికుటయెద్ద పైన్యములు గలవుగావున తనయధికారమును నిర్వహించగలుగుచున్నాడు. ఆయుధము లొకరియెద్ద నుండుటయు, పోరాటము మరియొకరు జరుపుటయు, ఎన్నడును సంభవించి యుండలేదు. ఇట్టి పోరాటములు మైసూరులోగాని, బరోడాలోగాని, మహమ్మదీయముఖ్యపాన మగు హైదరాబాదు నందు జరుగుచున్నచో, సైనికాధికారుని వాదము నందు కొంతపటుత్వముండెడిది. రవీంద్రుడు నుడివనటలు, ప్రజల కధికార బాధ్యత లేదు. పాలకులు ప్రజల నన్ని విధములను యపాయములనుండి రక్షించుచున్నారు. ఫలిత మేమగుచున్నది? ప్రజలు నిస్సహాయులగుచున్నారు. కార్యభీరువు లగుచున్నారు. అధికారవర్గము వారు ప్రజల శక్తిని గూర్చి శంకించుటకు గారణ మేర్పడుచున్నది. పరిపాలన బాధ్యత హిందువులకును, మహమ్మదీయులకును సమానముగ నున్నయెడల, అంతఃకలహముల నడచి కలవరము వ్యాపింపకుండ జేయుటకు ఉధయలును శ్రమపడెడివారు. భారతీయులంద రొక్క పరిపాలనముక్రింద బాలింపబడుచున్నారు గాని, ఏకబాధ్యత వహించుటలేదు. అందుచే భారతీయులలో జూపట్టు యొకమత్వము బాహ్యచిహ్నమే. ఏ క్యము సజీవమగునది గాదు. ప్రబోధకర మగునది గాదు. జాతి నుజ్జీవంపజేయగల శక్తి గలిగినది గాదు. ప్రాచీనకాలమున సంఘమునెడల ప్రజలొనర్పవలసిన కిధుల మూలమున, ప్రజలలో నిరంతర సంచలన ముండెడిది. అవకాశము విశాలమగునది గాకున్నను, ప్రజలు తమ బాధ్యతల నిర్వహించుచుండిరి. అట్టి జీవనమున ఆనందము, శాంతియు కలదు. ఆ బాధ్యతలన్నియు, యిక్కలమున ప్రభుత్వమువారి పరమైనవి. సాంఘికమగు కట్టుబాట్లన్నియు నిర్వహింపబడినవి. బ్రాహ్మణులు సన్యాసముల బొందుచున్నారు గాని, తమ ముఖ్యవిధియగు విద్యాదానమును జేయుటలేదు. భూస్వామి రయితలనుండి ధనము లాగుచున్నను, వారి కెట్టి మేల్గను గావించకున్నాడు. ఉన్నతజాతులవారు, క్రింది జాతులవారి శారవము బడయుచున్నారు గాని, వారిని రక్షింపలేక యున్నారు. రవీంద్రుడు నుడివినటలు, సాంఘిక కామధేనువు క్షీరముల నొసగుట మానినది. కాని కొమ్ములలో పోడుచు నలవాటును మాత్రము మఱువ లేదు.

బాధ్యతలు సశింపగనే, ప్రజాశక్తి సశించినది. అంతఃకలహములు మొడయినవి. భారతీయులు అధికారము వాంఛించునది, అన్యుల నడగదొక్కుటకుగాదు. ప్రాపంచిక యైశ్వర్యము సంతోష మూగొనుటకు గాదు. కార్యభారము నహించుటకు దగిన బాధ్యతల లేమింజేసి, కృశించుచున్న జాతిని పునరుద్ధరించుటయే వారలముఖ్యోద్దేశము. వృక్షములు మృగముల చాత్రలలో నెల్లప్పుడును నిలిచియుండవు. వృద్ధియగుటకు బయలుపెడలును. ఏజాతియైనను శాంతిలో నెల్లప్పుడును, బెరుగుటకు సాధ్యపడదు. నిర్వాహారత జడత్వమునకు దాడిజూపును. నరదల సమయమందును, కాటక సమయమందును సేవకు అవకాశ మేతెంచిన జాలదు. మానవుని

యంతఃశక్తుల పరిపూర్ణ విజృంభణమునకు దగిన యవకాశము లున్న గాని, ఆత్మోపలబ్ధి గాంచ విలు లేదు. అట్టి శక్తులను నిర్బంధముచే నడచుటకు యత్నించుటచే, బాహ్యశాంతి సమకూరునేమో గాని, నిజముగ సభివృద్ధికి భంగము గలుగును. అందుచే హిందూ దేశము బలహింసముగ నుండనపుడు, సామ్రాజ్యమునకు జేయు సేవయందు విలువ యుండదు. సామ్రాజ్యస్వావ్యవమునకు, హిందూ దేశపు బలహింస గొప్ప కొరంతగ నున్నది. అకొరతను పూర్తిజేయుటకే, ఆంగ్లేరాజనీతిని లిపు శివుడు ప్రయత్నించుచున్నాడు.

కాని దూరదృష్టి లేనివారు ప్రస్తుతలాభములతో దృష్టి జెందుచున్నారు. తమ వర్తకమునకు నష్టము వాటిల్లుకేమో, కలుకుబడి దగ్గునేమో, నిరంకుశము దొంగునేమో, యని ఆంగ్లేజీ హైందవులు దిలకొనుచున్నారు. ఉదారులగు ఆంగ్లేయులకు. ఆంగ్లేజీ దృష్టి యుపదేశకులగుటచే, అభివృద్ధి కాటంకము గలుగుచున్నది. విశాలమృదయులగు ఆంగ్లేయులకు, హిందూ దేశము గూర్చి స్వయముగ నెద్దియు దెలియదు. వారి జ్ఞానమంతయు పరిపాలనా నివేదికములపై నాధారపడియున్నది. అంతియ కాని, నూతన సృష్టికవసరముగ పరికరము తెప్పియో వారికి బాగుగ గోచరింతుట లేదు. కాని మెల్లమెల్లగ సత్యము వారికి ప్రస్ఫుటమగుచున్నది. అందుకు నిదర్శనముగ నిర్బంధ విధానము దొంగించిరి. ఆంగ్లేజీ హైందవులు ఆవిక్షయమై భూమ్యాకాశముల తలక్రిందుజేసిరి. ఓడ్డయరుగారు కాలస్వభావము గుర్తించలేక భారతీయుల దూషణమునకు గడంగిరి. దూరదృష్టి గల రాజప్రతినిధిగారు తగదని వారిని వారింపిరి. సంకుచితదృష్టి గలవారు రిపను, పోర్టింజిగార్ల కాలములో గూడ అభివృద్ధి కాటంకముల గల్పించిరి. స్వపరిపాలనా ప్రదానమే, పాలక పాలితుల విశ్వాసమును వృద్ధిజేయగలదు. ప్రజలకు ప్రభుత్వము బాధ్యత వహించగనే, ప్రజలు ప్రభుత్వమునకు ప్రేమ పూరితముగ భక్తిని జూపెదరు. ప్రాచ్య పాశ్చాత్య సమ్మేళనము మున్నందు సాధ్యమనియే రవీంద్రుని యభిప్రాయము. అది ఉన్నతాదర్శముపైన యాధారపడియుండవలెను. కాని అట్టి యాదర్శము సఫలమగుటకు, భారతీయు లున్నతస్థానము బడయవలయును. సమాన బాధ్యతల నహింపనలెను. ప్రపంచము నందు రవీంద్రుడు సూచించిన శుభోదర్శనమయమేతెంచుచున్నది. ప్రస్తుత సంగ్రామము ఆగమ్యస్థానమునకు దారి జూపుచున్నది. ఆ సమయమున ప్రపంచస్థితి ఎటులుండును? రవీంద్రుని వాక్యములు భావింపితిని దృక్పదర్శనము గావించుచున్నవి. ఆ సమయమున ఆయుధ రహితులు ఆయుధ సహితుల జూచి భయపడ నవసరముండదు. విజయము సంపాదించ గలవారిది గాక, సంహరింపబడెడు వారిది యగును. ఆ యుగమున, నిర్జీవపదార్థముపై ఆత్మబలము విజయము గాంచును. మోటుబలమునకు ప్రాముఖ్యత దగ్గును. అట్టి మహదాశయ ఫలితమునకై మిత్రమండలి వారు సంగ్రామ మారంభించిరి. ఆత్మబలము విజయము గాంచుటకు, ఆంగ్లేయులే ద్రోవజూపవలెను. అందుకు తమ సామ్రాజ్యమును ఉన్నతాశయముపై నధిష్ఠింప జేయవలయును. రవీంద్రుడు నుడివినటలు "అట్టి సామ్రాజ్యమండే, మనము ప్రాణమును సంపాదించ గలము. అట్టి సామ్రాజ్యముకొరకే ప్రాణము నర్పింప గలము."

మొయిలుపత్రిక : బ్రాహ్మణాధికారము.

బ్రాహ్మణాధికార వ్యవస్థను, ఆంగ్లేయాధికార వ్యవస్థను, మొయిలుపత్రిక తారతమ్యము జూపుచున్నది. ప్రస్తుత పరిపాలనము కొలదిమంది యధికారులచే నడుపబడుచున్న దని వాదసాకర్తార్థము మొయిలుపత్రిక యంగీకరించుచుండుటచే వాద సాకర్తార్థము బ్రాహ్మణ నిరంకుశము గలదని మేముగూడ సంగీకరించెదము. ఈ రెంటిలో అధికారవర్గ నిరంకుశము శ్రేష్ఠతరమని మొయిలుపత్రిక సాల్పగుకారణముల జూపుచున్నది. ప్రథమకారణము, అధికారవర్గ నిరంకుశము ప్రజల సాంఘిక మతవిషయములలో జోక్యము గలుగజేసికొనక బోవుటయు బ్రాహ్మణ నిరంకుశమున్ని విషయములలో జోక్యముగలుగజేసికొనుటయు నైయున్నది. ఏకాలమునందును బ్రాహ్మణనిరంకుశముచే, క్రిందిజాతుల ఐహికాభివృద్ధికాటంకము గలిగినటుల గాన్పించదని నిన్నటిదినము దెలిపియుంటిమి. ఆంగ్ల పరిపాలనమునందు బ్రాహ్మణ నిరంకుశమునకు తావెచటను గాన్పించును. అందరికిని సమానావకాశములున్నవి. ఉద్యోగవిషయములలో బ్రాహ్మణేతరులకే నెక్కుడు అవకాశములుగలవు. ఆంగ్లాధికారవ్యవస్థ సాంఘికవిషయములలో జోక్యము గలుగజేసికొన లేకబోవుట ఒక విధమున ప్రజలకు నష్టకరముగ నున్నది. సత్వర సాంఘికాభివృద్ధి కవకాశములుదగ్గుచున్నవి. బోదా, మైసూరు మొదలగు స్వదేశసంస్థానములలో నూతనపరిస్థితుల నడుపరించి సంఘ మభివృద్ధిగాంచుచున్నది. సాంఘికశాసనములు ఆ సంస్థానములలో ప్రజల సమ్మతితో ప్రవేశపెట్టబడుచున్నవి.

ఆంగ్లాధికారవ్యవస్థ ఏ జాతికిని సంబంధించినది గాదట! అధికారవ్యవస్థ వారి దేశములో నివాస మేర్పరచుకొనక బోవుటచే, వారు ప్రత్యేక లాభము లాపించుట లేదట! ఇది రెండవ కారణము. ఐ. సి. యన్. వారంద రొకజాతిగ నుండి రని చిరకాలమునుండియు ప్రతీతి గలదు. ఉద్యోగానంతరము స్వదేశమునకు వెడలినపుడు గూడ మీరు ప్రత్యేకముగ నొక సంఘముగ నుండి ప్రజాసామాన్యముతో గలసి మెలసి తిరుగుదు. మీరు హిందూదేశమున నివాస మేర్పరచుకొనక బోవుటచే, వీరిదృష్టి హిందూదేశాభివృద్ధి విషయమై ప్రసరింపక వీరికి స్వదేశమునకు ధనము గొంపోవుటయే ప్రధానలక్ష్య మగును. అందుచే వీరికి హిందూదేశముపై, అభిమానము గలుగదు. తమ జాతివారికే యుద్యోగలాభముల నొసగుటకు వాంఛ జనించును. హిందూదేశ మధ్య నుండు క్రభుత్వమునకే శాశ్వత మగు నభిమాన ముదయించును.

మూడవకారణము, వివిధసంఘముల మధ్య ను న్యాయముజేయుట. ఆంగ్లేయులకును, భారతీయులకును మధ్యకు న్యాయము గలుగుటలేదని ప్రజలలో నభిప్రాయము ప్రబలియున్నది. హిందూ మహమ్మదీయ పోరాటములలో గూడ, మొయిలుపత్రిక వాద మంతవరకు నిలుచునో దెలియదు.

ఆంగ్లాధికారవ్యవస్థ శాశ్వతముగ నుండుటకు ప్రయత్నించలేదట. అటులయినచో, స్వపరిపాలనాప్రదానవిషయమై వీరింతటి విముఖత నేలజూపవలయును? బ్రాహ్మణాధికారవ్యవస్థ మిదివరకే రూపుమాపినది. నిమ్నజాత్యభివృద్ధికి కృషిసలుపుచున్నవారిలో నెక్కుడు సంఖ్యాకులు బ్రాహ్మణులే. జాతిశ్రోభముల త్రొంచి నైచినదియు నెక్కుడుగ బ్రాహ్మణులే.

మొయిలుపత్రిక చూపిన సాల్పగు కారణములును నిరూపారము లయినవి. ఒక విధముగ బ్రా

హ్మణాధికారమే మేలు. ఏలనన, బ్రాహ్మణులును బ్రాహ్మణేతరులును ఒక్కదేశమువారే. హిందూదేశాభివృద్ధి యుధయులకును ముఖ్యవసరమే. అది యుధయులకును లాభకరమే. ఉధయులకు ఏకమాత్ర సంతసితలే. ఆచారములు సాంప్రదాయము లన్నియు దాదాపుగ సమానములే. కాని ఇపుడు ప్రజలుగోరునది ఒక నిరంకుశము దీనినైచి వేరొకనిరంకుశము నాస్థానమునం దుంచుటగాదు. బ్రాహ్మణ నిరంకుశమును పెంపొందించుటకు ప్రజలు గోరుటలేదు. రవీంద్రుడునుడివినటుల, సంపూర్ణాభివృద్ధి కవకాశములు గలిగించ వలయుననియే, స్వపరిపాలనావలంబులు కోరుచున్నారు. స్వపరిపాలనము బ్రాహ్మణ నిరంకుశమును పెంపొందింపకు. ప్రజాసామాన్యాధికారము స్వపరిపాలనమున అతీతయించును. మొయిలుపత్రిక కొరమాలిన భీతిని ప్రజలలో గల్గించి వారిని స్వపరిపాలనాశయ విముఖులుగ జేయు ప్రయత్నించుచున్నది. కాని ఆ ప్రయత్నములు సఫలము లగునని, ఎవరును విశ్వసించ జాలరు.

హిందువుల యుదాసీనత

శ్రేష్ఠేంద్రపాటియందు ఏను కమ్మ కుటుంబముల వారు ఈనల రెండవ తేదిన క్రైస్తవమతమును స్వీకరించిరని నల్లపాటి హనుమంతరావుగారు వ్రాసిన లేఖను వేరొకచో ప్రచురించెతిమి. ఇట్టిపిత్తి హిందువులకు కారవప్రదము గాదు. ఈ కుటుంబములే గాక, భంచము, నేతు లా గ్రామమున క్రైస్తవమతమును స్వీకరించుటకు సిద్ధముగ నున్నారని దెలియుచున్నది. హిందూసంఘము నా నాటికి ఊడించు చున్నది. హిందూసంఘమునం దధికసంఖ్యాకులగు పంచములు క్రమక్రమముగ స్వమతమును విడనాడుచున్నారు. విదేశక్రైస్తవ ప్రచారకులు తమ విద్యా ప్రతిష్ఠాపనముల మూలముగను, వైద్యప్రతిష్ఠాపనల మూలముగను హిందువులను తమ మతములో జేర్చికొన గలుగుచున్నారు. ఇట్టి దుర్గతి హిందూసంఘమునకు గలుగుటకు ముఖ్యకారణము సాంఘికల యుదాసీనతయే యని చెప్పవచ్చును. దేశమందంతట శుద్ధిసభల నెలకొల్పి, మతాంతరులను తిరిగి సంఘములో జేర్చికొనవలెను. సంఘవిభేద కాశ్యము దొలగించవలెను. హిందువు లందరకును హిందూధర్మ ప్రాశస్త్యము దెలియుటకు దగిన యవకాశముల నొసగవలెను. ఆత్మ స్వాతంత్ర్య సంపాదనమునకై, ప్రాచీన హిందూతత్వజ్ఞులు తమ కాలము సంతయు వినియోగించిరి. వారి యుత్సాహశయములను మనమునం దుంచుకొని, హిందూధర్మ వ్యాపనమున కీ సమయమున పాటుబడుట, హిందూనాయకుల ధర్మము. లేనిచో, హిందూసంఘము కొలది కాలములో నామమాత్రా వశిష్ట మగుట నిశ్చయము.

ఈ విషయమై బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరులెల్లరును పట్టుదలతో కృషిసల్పిన గాని ప్రయోజన ముండదు.

వైద్యవృత్తి

వైద్యశాస్త్రమును ఉచితముగ నందరకును భాగించు నిమిత్త మొక శాసనము ఆంగ్లదేశమున గావింపబడునని, డెయిలీ ఎక్సుప్రెసుపత్రిక చెలుపుచున్నది. ఇట్టి శాసనము చాల లాభదాయకము. రోగ్యవిధుల గూర్చియు, రోగ నివారణోపాయముల గూర్చియు కొంతవరకు ప్రజలెల్లరును దెలిసికొనియుండుట ముఖ్యవసరము. ప్రతి స్వల్పరోగ

మునకును, వైద్యనియొద్దకు బరుగిడవలసి వచ్చుట, సుకరముగాదు. ఆంగ్లదేశమున సంగ్రామేతర సమస్యల గూర్చి యాలోచనలు గావింపబడు చున్నందుల కిది మరియొక నిదర్శనము.

వృత్తాంతములు

బొంబాయి నగరము నందు నిగ్గుంధోచిత విద్య ప్రవేశపెట్టుటకు కార్పొరేషనువారు తీర్మానించిరి.

దొరతనమువారి తాలూకు ఎల్లెక్ట్రిక్ ఇంజనీరులు, ఇంజనీర్లు అందఱును కలకత్తానగరమున జనవరి 7న తేదీని సమావేశమగుదురు. వారము దినములవరకు సభ జరుగును.

బొంబాయి ఆంధ్రుల ఆతిథ్యము:— శ్రీమత కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులు, గాడిచెల్ల హరిసర్వోత్తమ రావు పంతులుగార్లు ఢిల్లీనగరమునుండి మరలి వచ్చుకపుడు బొంబాయిలో ఆచటి ఆంధ్రులు ఈనెల 2-న తేదీ ఆదివారమునాడు సామాంతరిత్యమును గావించిరి. ఆసభయం దాంధ్రోద్యమమును గూర్చి వారిరువురు నుపన్యసించిరి బొంబాయిలో ఆంధ్రసంఘము నేర్పరచుటకు నిశ్చయించబడినది. జి. వి. కృష్ణారావు గారు తాత్కాలిక కార్యదర్శిగా నియోజింప బడిరి. (రంతివార్త)

శేజురు డి. ప్రహళాదులు గారు:—మీరు హిందూదేశమునకు వచ్చు మార్గమునున్నది. కాంగ్రేసు మహాజనసభసమయమునకు మీరు హిందూదేశమునకు రాగలమని భావించుచున్నారు. తమ దేశములలో విరోధముగ నుండుటకు వీరింట్లకు గారునిశ్చయించిరి భావించుపాశ్చాత్యులలో వీరికై యున్నారు. వీరికి జాతి విచక్షణ లేదు. నల్లవారు తెల్లవారును భేదములేదు. ఒక భారతీయస్నేహితునితో మీరు దక్షిణ హిందూదేశమునందలి కొన్ని కొన్ని భాగముల గుండ ప్రయాణములు చేసిరి. ప్రయాణసమయములందు రైళ్ళలోను, వేదియుండు గృహములలోను హిందువులకు సంభవించు కష్టములను చూచుటవలన వీరికి వినెంటుమ్యూగారి ఆగ్రహమును మించిన ఆగ్రహము కలిగినది.

రాయపురము దొంగతనము:—సి. ప్రిన్సుపాస్టరుగారు మొన్నటి మధ్యనే మెసపాటేమియా నుండి చెన్నపురికి తిరిగివచ్చి రాయపురములో తమ స్వగృహమున విడిసిరి. మొన్న (3-12-17) రాత్రి 7,8 గంటలకు నడుచు వారి గృహమున దొంగలు పడిరి. ఒక పెట్టెకు జేయబడిన కప్పతాళము విరుగగొట్టలేక, పెట్టెను విరుగగొట్టి అందుండిన 950 రూ॥ ల బొంకి నోట్లను యోగ్యతాపత్రములను, అపహరించిరి. వారొక అల్పాయువు పగులగొట్టి అందుండిన కొన్ని నగలను కూడ దొంగిలించిరి, అదృష్టవశమున తక్కిన పెట్టెలేమియును వారికి కనపడలేదు. సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు జాకన్ కె, హిస్ కాన్స్ గార్లు దొంగలను గూర్చి వాకబుచేసి అనుమానముపై ఒక కూలివానినిపట్టుకొనిరి. డిప్యూటీ కమిషనరు గారు కూడ ఛార్జరుగారింటికి నిన్నటి ఉదయమున పోయి దొంగలెంట్ ప్రవేశించిన మార్గములను చూచిరి. కూలివానియొద్ద చేతిగడియారము, తాళముకప్ప, ఒక పెట్టె దొంగిలినది.

తేయాకును గొను నూతనవిధానము:— ఆంగ్లరాష్ట్రపు వాడుక నిమిత్తము హిందూదేశమునను నింపాళమునను తేయాకు కొనబడును. దొరతనమువారి తేయాకును గొనువిధానము పరిష్కారమైనది. నవంబరు 1న తేదీ మొదలు 1918 సం॥ మొయి నెల 30వ తేదీ లోపున వాడు తేయాకున నూటికి 40 పంతులు ఇంగ్లండుదేశమున కావశ్యకమై యున్నది. ఇంగ్లండునందలి తేయాకు కంపెనీలతో ఆహారపద్ధాధిపతిలతో దొంగిలు, కలకత్తానుదలి తేయాకుతోటల యజమానులతో కలకత్తాలోని తేయాకు కమిషనరును కంట్రాక్టులనొనర్చి కొందరు 1911, 1912, 1913, సం॥ములయందు లండనులో తేయాకు ఏలములలో, ఏవరేజిపై నేధర గిట్టినదియు ఆధరపంతున వర్తకులకు ప్రయోజన మీయబడును. తేయాకు పన్ను, స్త్రీమగుల కేవు మున్నగువాటి కింద పాను తేయాకునకు 9/10 పెన్సి మినహాయించుకొందురు. తేయాకు పండించుటలో కష్ట మధికమైనది గనుక వర్తకులకు పాను 1 కి 1/2 పెన్సి ముజగాయియ్యబడును. తేయాకు, ఎగుమతి ధమ్ములను ఆహార పద్ధాధిపతిలతో దొంగియె చెల్లించును. వర్తమానమున సెగుమతిలో నున్న తేయాకునకు వై ని బంధన వర్తింపజేరదు. అదివరలోని కంట్రాక్టుల ప్రకారము నవంబరు 1వ తేదీనిగాని అటువైగాని ఇంగ్లండున కెగుమతి చేయు తేయాకుసంతయు ఆహారపద్ధాధిపతిలతో దొంగిలిన తేయాకునకే వైఫరల ప్రకారము వర్తకులకు సామిచ్చిజేయును.

ఐరోపా మహా సం గ్రామము

(రైతుల వినోదము)

ఇంగ్లండు

నవంబరు యుద్ధమున కైదీలు, ఫిరంగులు.

లండను, డిసెంబరు 3:— అధికారులట్లు ప్రకటించిరి:— నవంబరు మాసమున పశ్చిమరంగమున 11551 మంది కైదీలను 138 ఫిరంగులను బట్టితిమి. పాల్వేలను 10454 కైదీలను 80 ఫిరంగులను బట్టితిమి. తూర్పు ఆఫ్రికాయందు 3 ఫిరంగులను 4404 శత్రు సైనికులను పట్టినది. మెసపొటేమియారంగమున 437 రు శత్రు సైనికులను, సెలెసియా రంగమున 24 రు సైనికులను బంధించిరి ప్రకటింపబడెను.

లాన్సుడౌను ప్రభుని లేఖ.

పాన్ల మెంటు సభయందు ప్రశ్నలు.

లండను, డిసెంబరు 3:— లాన్సుడౌను ప్రభుని లేఖను చట్టసభ రహస్యపు సభిను జరుప బోనరులా గారు నిరాకరించిరి. సంధికరణ ప్రచారక విషయమున నిరీక్షల సుసర్వభవిన నిబంధనములకును, ఈ లేఖకును సంబంధము మున్నగు కొన్ని ప్రశ్నలను లాన్సుడౌను ప్రభుని కన్నిటికిని ప్రజాసభ యందు ప్రత్యుత్తరము లియబడెను. అనంతరమున లేఖ విషయము విడుదలయెను.

కే॥ శే॥ మాడ్ సేనాని.

లండను, డిసెంబరు 4:— సేనాని ధ్యాన్ షా మున మాడ్ సేనాని యాత్యంత శ్రమతో సెంటుపాలు క్రైస్తవాలయమున నొక ప్రార్థన జరిగెను. రాజుగారి తరఫున సర్ విల్లియము రాబర్ట్స్ గారును, ఇండియా కార్యాలయము అధినివేతను కార్యాలయముల తరఫున విలింగ్టన్ ప్రభువు వాట్సన్ గారు గాల్గులు, ఆలయమునకు విచ్చేసిరి. కన్నాటు ప్రభువు, లాయిడు జార్జి గారు, స్మిత్సు సేనాని, సైనిక సంఘసభ్యులు, పాన్ల మెంటు సభాసభ్యులు, పెరిఫేలు, లార్డు మేయరు మున్నగువారు ప్రార్థనకు విచ్చేసిరి.

ప్రాన్సు

మిత్రమండలివారి సభ ముగించుట.

పేరిసు, డిసెంబరు 4:— ఇటీవల సమావేశమైన మిత్ర మండలి వారి సమావేశ ముగిసెను. సమావేశమున ఏకకార్య తత్వరతయు సభయందు విశేషముగ గానవైసవని కర్నలు హవుసుగా రనిరి. ఇందువలన మున్ముందు త్రేమోర్తయ మగు పర్యవసానము లేర్పడ గలవు. మిత్రమండలి వారు తమ గవ్య స్థానమును సమీపించరని హవుసుగా రనుచు పరాను రాష్ట్రీయుల భార కా ర్యములను కొని యా డి. డి. చిన్నెడెడ్ వివక్షతలేక అన్ని జాతు లాశ్రయముతోడ పోరాడుచున్నవనియు, ధర్మస్వాతంత్ర్య రక్షణమె యాయా శయమనియు, త్యాగముల సుసర్విన వైయాశయమును సాధించగలమనియు, మనమిపు దొనర్చు త్యాగములకు మున్ముందు నష్టపరిహారము లభ్యపడగలదనియు క్లెమెన్సో గారనిరి.

ఆంగ్ల వైమానికులు

గ్రామముల ముట్టడించుట.

లండను, డిసెంబరు 4:— ఆంగ్లయు లిట్లు ప్రకటించిరి:— బోల్లోనుకు త్తరమున జర్మనీవారి రిజర్వుదళములుండు గ్రామములవైసను ఈవెను యుద్ధరంగమున శత్రుశత్రు స్థానముల వైసను, మావైమానికులు మరఫిరంగులను ప్రయోగించిరి. మా విమానము వైదు గానవచ్చుటలేదు. శత్రు విమానముకట్టి ధ్వంసమొనర్పబడెను.

ఫిరంగిదళములు పోరాడుకొనుట.

లండను, డిసెంబరు 3:— మెమునడెను దేమునకు త్తరమునను, మ్యూజునది కుడిభాగమునను ఫిరంగిదళ యుద్ధములు జరిగినవి. పోవరున వైరుల తీవ్రముగ ఫిరంగులను గూర్చి స్త్రీకు త్తరమున నుండు మాస్థానముల ముట్టడించిరి. కాని మేము ఫిరంగులను గాల్చి శత్రువుల కధికమగు నష్టముల కలిగించితిమని పరానువాదు ప్రకటించిరి.

ఇటీవలి ముట్టడి.

జర్మను సైన్యము 2 లక్షలు,

ఆంగ్ల సైన్యముల యుద్ధాహూతు.

లండను, డిసెంబరు 3:— ప్రధానస్థానములనుండి రైటు రు విలేఖకు డిట్లు తంత్రీవాన్త నంపెను: “సేటి యుద్ధమున జర్మనీయులు లావాక్సేరియొద్ద ముట్టడి యల్పముల సుసర్వినను కేంబ్రెయి పరిసరములందు వారలయ్యుద్ధతీవ్రత చల్లారి నట్లున్నది. మాస్సియర్సుపరిసరముల యందుండు ప్రధాన స్థానమున నుండి మేము వెనుకకు బోయితిమి. ఈ ప్రదేశము నందు నిలుచుట కాధారములేదు. జర్మనీయు లిటీవల నొసర్విన ముట్టడి పశ్చిమరంగమున వాగొసర్విన ముట్టడు లన్నిటికంటె చాలగొప్పది. ఈవెను యుద్ధము మాత్రమియవస్కందనము నకు సమానమున నచ్చును. ఈ యవస్కందనమున జర్మనీయు లిరువది డివిజనుల సేన నుపయోగించిరి. జర్మనీయుల డివిజను యిపుడు చిన్నచై యున్నది. గునక మొత్తము మై నీడివిజను లన్నిటికి 2 లక్షల పదాతులుండురు. మన సైనికులు యుద్ధవ్యవస్థను జూచి సేటి యుద్ధమున నత్యుత్సాహమున నుండిరి. ఇటీవలి యుద్ధమున జర్మనీయు లోడిపోయినయొ తమకు విజయము చేకూరినదనియు వారి విశ్వాసము.

పరానువారి ప్రకటనము.

లండను, డిసెంబరు 3:— నిన్న రాత్రి మాయెటు ఎయి నులకు నడుమను, మ్యూజునది కుడిభాగమున ఫిరంగిదళయుద్ధ ములతీవ్రముగ నుండెనని ప్రకటింపబడెను.

దీర్ఘమగు శత్రుస్థి సమరములు.

లండను, డిసెంబరు 3:— గ్రెప్పాపర్వతమున కుత్తరము నను, పనూవియె మాలెరుంగమునను దీర్ఘమగు శత్రుస్థియుద్ధ ములు తీవ్రముగ నుండెనని ప్రకటింపబడెను.

కేంబ్రెయిరంగము.

జర్మనీయుల అపజయము.

లండను, డిసెంబరు 3:— జర్మనీయులు కేంబ్రెయి రంగముననుండి ఆంగ్ల సైన్యములకు వెనుకకు గొట్టదలచి విశేష మగు సేవలతో వైద్యముట్టడి యొనర్చి యపజయము సొందిరి. జర్మనీయుల అపజయము వలన యుద్ధతీవ్రములన కలిగిన లాభమును గూర్చి యుద్ధాహూతుకాక మగు చర్చ లేదదలచు జరుగుచున్నది.

జర్మనీయులను తిరిమివేయుట పశ్చిమరంగ యుద్ధమున చాల ప్రాముఖ్యమైన యంశమై యున్నది. ఇందువలన లిలి రక్షణ స్థానము లపాయదశమొందుటయే గాక, శత్రువుల రాకపోక మాగ్ధములుగూడ మన సైన్యములకు గురియై యున్నవి. ఇంతియగాక జర్మనీయులకు రక్షణ సాధన మగు, ప్రతిముట్టడి వ్యర్థమైనదని వైరులకు రుజువైనది. ప్రతి ముట్టడుల నొసర్చి మన పురోగమము నావళాల మని జర్మనీయులకు ప్రవపరచితిమి. హిందెబర్గు సేనాని స్థితిగతుల నాలోచించి, యీ యుద్ధమున సేనలను విశేషముగ నుపయోగపరచెను. గాని జర్మనీయుల యత్నములు ఫలించలేదు. శత్రువు లీయపజయమును సహించి యూరుకొనరు. మున్ముందికను ప్రతికార్యముల నొసర్చు యత్నింతురని వైదుమినిష్టరగట్టు సైనికవిలేఖకుడు వ్రాయుచున్నాడు.

పదాతిదళములు ముట్టడింపకుండుట.

లండను, డిసెంబరు 4:— సేడుమార్షలు హేగు గారిట్లు తెలియజేసిరి:— బోల్లోను, మానర్సుల పరిసరములందు రాత్రిభాగమున వైరిశత్రులు తీవ్రముగ నుండెను. శత్రుపదాతులుమరల నెదురింపలేదు.

ప్రాంతర్యులో నాంగ్ల సైన్యములు

పాలిగోను ఆరణ్య ఆగ్నేయ భాగమునకు మాపంక్తిని విస్తరింపజేసి వైరిసైనికుల గొందర బంధించితిమి. పేమెనడిలు కుత్తరమున ఆదివారమునాడు జరిగినయుద్ధములో 129 రు కైదీలను కొన్ని ఫిరంగులను బట్టు కొంటిమి.

అవస్కందనము మరల ప్రారంభమగుట.

కేంబ్రెయి పరిసరమున దారుణముగు యుద్ధము.

లండను, డిసెంబరు 4:— సర్ ఉగ్లను హేగు గారు నిన్నటి దినమున నిట్లు ప్రకటించిరి:— జర్మనీయు లతితీవ్రతతో మరల ముట్టడికార్యముల ప్రారంభించిరి. సేటియుద్ధ ములదారుణముగ నుండెను. గానిల్ల్యునండి మార్కోయింగు వరకునుండు రంగమున వైరులు బలమగు సైన్యములతో ననేకసార్లు ముట్టడుల నొసర్చిరి. శత్రువులొసర్చిన ముట్టడులు తొలగగొట్టి వారి కధికమగు నష్టముల గలిగించితిమి. లావాక్సేరి, మార్కోయింగుల యొద్ద మాత్రము మాపంక్తి యించుక వెనుకకు తగ్గినది. తక్కిన స్థలములయందు దెచ్చటను మేము ప్రదేశమును విడుదలలేదు. మార్కోయింగు దక్షిణభాగమున వైరిసేన లొకచో మాపంక్తులయందు చొచ్చుకొని నది గాని ప్రతి ముట్టడి యొనర్చి వానిని తిరిమి వేసితిమి.

రుష్యా

రుష్యాదేశపు ప్రస్తుతస్థితి.

లండను, డిసెంబరు 3:— ఈనెల 1-వ తేదీని పెట్రో గ్రాడునుండి “డెయిలీ న్యూస్” పత్రిక క్రిందిసమాచార మంపబడెను. ఇంగ్లండుదేశమున నిర్బంధింపబడిన రుష్యులలో నొకరగు పెచివేరిసుగారిని లండను నగరమునందలి రుష్యారాయ బారిగ ట్రాట్టికీగారు నియమించిరి. ఇతనికొఱకును, ఇంక మరి యొకరుష్యునికొఱకును రుష్యాదేశమునందలి బ్రిటిషుప్రజలెవ్వరును రుష్యాదేశమును విడిచిపోగూడదని అతడు కాసింపెను.

తాత్కాలికపు దొరతనమువారు.

పూర్వపు తాత్కాలిక దొరతనమువారి సంగతి ఇంత వరకేమియు తెలియలేదు. కాని నిన్నటిదినమున వారు మరల రాజకీయముల ప్రవేశించిరి. తామే న్యాయమగు పరిపాలకుల నియు, బెల్లవిట్కులు కారనియు, వారిమాటల నిరాకరింపకల సినదనియు వారు ప్రజల కొక విజ్ఞాపనమునంపిరి. ప్రత్యేక సంధిని గావించుకొను నిమిత్తము బెల్లవిట్కులు చేయు ప్రయత్నములను వారు గర్హించిరి. 11వ తేదీని పెట్రోగ్రాడులో నొక సభ గావించబడుననియు అదియే రుష్యాను గాపాడగలదనియు వారు ప్రచురించిరి.

“డెయిలీ క్రానికలు” పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— ఎజ్జపతాకములు గల సంరక్షక సైనికులు ఎనిమిది వార్తాపత్రికల కార్యాలయముల నాక్రమించుకొనిరి. లోననుండు యంత్రములు మొదలగు “నోవోయా క్రేమ్యా” పత్రికయొక్క సామగ్రి నంతటిని స్వాధీనము గావించుకొనిరి.

కొంటు జెరినిసుగారు సంధిగావించుకొన నంగీకరింపగా ట్రాటుస్కీగారు మొట్టమొదటి పర్యాయము ఆక్రమణములు గాని ప్రతికారములుగాని కోరబడకుండుటలననే సంధిజరుగ గలదని తెలియబరచిరి.

బ్రిటనునందుండు రుష్యుల ప్రతినిధులందఱును మాట్సు మాల్మిష్టు దొరతనమువారి యధికారమును తామంగీకరింపవనియు తీగిన ప్రాతినిధ్యముగల ప్రభుత్వ మేర్పడువరకును తమపనిని తాము విడువవనియు చెప్పిరి.

రుష్యావారి ప్రతినిధులు

జర్మనీవారి ప్రధాన స్థానముల జేరుట

లండను, డిసెంబరు 5:— జర్మనీయుల వాయువాత్త యిట్లు వివరించుచున్నది:— రుష్యా వారిపటాలముల సేకములు తాత్కాలికపు సంధి నామోదించినవి. ప్రివెలు లిప్పాలకు నడుమ నుండు రుష్యా సేనల యధికారులు, రాయబారములు జరుగుచుండ యుద్ధము జరుపకూడదని నిశ్చయించిరి. తాత్కాలికపు సంధిని నెలకొల్పట కేర్పరప బడిన రుష్యావారి రాయ బారులు ప్రిస్సు లిపోట్టు గారి స్థానమును చేరిరి.

జర్మను మిత్రమండలి.

లండను, డిసెంబరు 5:— జర్మనీవారి మిత్రులవై యుద్ధమును ప్రకటింపవలసినదని సెనెటు విదేశసంఘసభ్యుడు లాడ్లెంకింగుగారు హెచ్చరించిరి.

అమెరికా

న్యూయార్క్, డిశంబరు 4:— మెర్సెడెస్ డాకు కంపెనీవారి పెదమేడలు నాలుగు పరశురామ ప్రియైనది. నుమారు, 1 కోటిడోలరులు అనగా 3 కోట్లరూప్యముల నష్టము గలిగినది. విలువగల యంత్రముల సేకము పాడయినవి.

విక్టోరియా మొత్తముప్పటికి 8 కోట్లపానులైనది. 5 లక్షల కంటె నెక్కుడుమంది సొమ్ము నిచ్చిరి.

కాంగ్రెసు సభా ప్రారంభము

వాషింగ్టన్, డిసెంబరు 4:—కాంగ్రెసు సభా సమావేశము లారంభమైనది. కాంగ్రెసుల యుద్ధమును సాగింపవలయునన్న నిశ్చితమును సభవారందఱు రామోదించి యుండినట్లు సభ గాననయ్యెను. కోశాధికారులు 1800 కోట్ల డాలర్ల ఎస్టిమేటు వేసియుండిరి. వీనియందు 1100 కోట్ల డాలర్లు యుద్ధకార్యములకు మదింపు చేయబడినవి.

ఆఫ్రికా

తూర్పుఆఫ్రికా స్వాధీనముగుట.

లండన్, డిసెంబరు 4:—తూర్పుఆఫ్రికా ప్రకటనమిట్లు వివరించుచున్నది. జర్మనీవారి తూర్పుఆఫ్రికానుండి జర్మనీయులెల్లరును తరిమివేయబడినట్లు తెలియవచ్చెనని వాండ్యెంటరు సేనాని 1 వ తేదీని రిపోర్టు చేసెను. జర్మనీయుల యధినివేశము లన్నియు నిపుడు మిత్రమండలివారియాధీనమైనవి. కొలదిమంది జర్మనీయులు పోర్చుగీసువారి రాజ్యమున కేరణుజొచ్చిరి. వీరలను గూర్చి చర్చ జరుపబడుచున్నది. నవంబరు మాసమున 111 జర్మను సిపాయిలను, 3382 జేబీయసిపాయిలను బంధితులైరి. ఆరు ఫిరంగులను, 78 మరఫిరంగులను, అనేకమగు తుపాకులను శత్రువులు గోల్పోయిరి.

టర్కీ

పేలస్తీను యుద్ధము.

కొయికో, డిసెంబరు 3:—నవంబరు 30వ తేదీ నంపబడిన ఒక తొలివార్తయందెట్లున్నది. - గత 24 గంటలలో 11 గురు ఉద్యోగియులును, 457 గురు సైనికులును పట్టువడిరి. డిసెంబరు 1వ తేదీని ఆస్ట్రేలియనులు మరల రెండువందలమందిని పట్టుకొనిరి. ఇవట నవంబరు 2వ మారంభింపబడిన దాదిగ 10,700 మంది ఖైదీలను, 470 గురు ఉద్యోగియులను బట్టుకొంటిమి.

జర్మనీ

తాత్కాలికపు సంధి.

ఆక్రమించిన ప్రదేశమును వీడుట
జ్యోరియ, డిసెంబరు 4:—తమ యాక్రమణమున నున్న రుష్యావారి ప్రదేశములను ప్రధమమున వీడుటయే తాత్కాలికపు సంధి వరతులలో ప్రథమ స్థానమును వహించి యున్నదని రిచిస్ట్రాగు సభయందు చర్చలలో తెలియవచ్చెను.

అడ్మిరలుటర్నిట్టి గారి అభిప్రాయము.

లండన్, డిసెంబరు 4:—“హంబర్గ్ నాచిచెటను” పత్రిక అడ్మిరలు వానుట్రీపిట్టి గారిసగిన ఉపన్యాసము నంతటినీ ప్రకటించెను. ఆ యుపన్యాసమున నతడెట్లుచెప్పెను. ఇంగ్లండుదేశము మనము సజ్జేములను, మెసపొటామి యను పట్టుకొనుటయే గాక ప్రతిదోటను తన నావికమును దేశీయాధికారమును మరింత దృఢపరచుకొనుచున్నది ప్రపంచమున నన్నిచోట్లనుగూడ జర్మనులు పోటీలేకుండ జేసి జర్మనుల మానమును చిరప్రతిష్ఠిత గౌరవమును నేలపాలుజేసెను. ఇదివరకెన్నడువరకు రిచిస్ట్రా ఘోరఅబద్ధములనాడి ఇంగ్లండు ఇటుల గావించెను. అట్లాంటికు సముద్రమున మనము జయింపబడితిమనియు, నకంపజేయబడితిమనియు తలంపబడుచున్నది. తెలిసినదానిబట్టి ఇంతవరకు టర్కీపిట్టిగారిటు లెన్నడును తమ పరాధమమున నలుగురిలో సెప్పకొనలేదు.

చీనా

చీనామంత్రివర్గము.

షికింగు, డిసెంబరు 3:—ఇదివరకు ప్రధాన మంత్రిగ పనిచేయు చుండిన వాంగుటూ సీచి గారును, ఆంతరంగిక, న్యాయ, ఆర్థిక, విద్యామంత్రిలును తమ పదవులకు రాజీనామాల నిచ్చిరి. రాజీనామా లంగీకరింప బడెను. ప్రస్తుతము నైన్యాధికారవర్గమునకు నాయకుడుగనుండిన వాంగుషిక్ చిక్ గారు తాత్కాలికముగ నావదనియందు నియోగింపబడిరి.

డాక్టరు ఎడిసన్ గారు.

లండన్ డిసెంబరు 5:—ఆరోగ్య కాళా మంత్రిగ డాక్టరుగారిని నేమింపలేదనియు అట్టి మంత్రివర్గము నేర్పరుప ఎడిసన్ గారు సహాయపడుచుండి రనియును అధికారులు ప్రకటించిరి.

నాలుగు విన్నపములు.

కలకత్తా నగరమున నిన్నటి దినమున ఇండియా కార్యదర్శికి నాలుగు విన్నపము లర్పింపబడినవి.

సెంట్రలు సేవనలు మహమ్మదీయ సమాజము.
నవాబు అబ్దుల్ జుబారు గారు సమాజమువారి విజ్ఞాపన పత్రమును సమర్పించిరి. ఆంగ్లరాజ్యమునకును భారతవర్షము నకును సంబంధము స్థిరమైయుండుటయు, మహమ్మదీయులకు వారి వారి ప్రాముఖ్యతయు, వారు భరించు రాజకీయభారము లను బట్టి ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యముల నొసంగుటయు, మున్నునొ నర్పబడు నేరాజ్యాంగ సంస్కరణమున నైన గమనింపదగిన మూలనూత్రములు. సామ్రాజ్య సభయందలి సభ్యులలో సగము హైందవులును, యీసగమున మహమ్మదీయుల కర్తభాగమును ప్రసాదింప ప్రార్థన. కష్టము, పోట్టుపెట్టిగ్రాఫ్లు, టంకసాల, నల్లమందు, ఉప్పు, యినుపదారులు, నాకాదళములు, సైన్యములు, స్వదేశసంస్థానాధీశు లొసగు కష్టములు, తక్కు-తక్కిన యాధికపుటాధారము లన్నియు రాష్ట్రీయ మొనర్పవలయును. దొరతనమువారి వివిధకాటలయందు మహమ్మదీయుల కేవలమున నుద్యోగముల నిచ్చనదియు నిర్ధారణ చేయవలయును. సైన్య నాకాదళములయందు భారతీయులు మహమ్మదీయు లెంతెంత మంది యుండిరో విచారించి, వారల బలమున కుచితమగు రీతిని కమిషను ఉద్యోగముల నియవలయు నని సమాజము వారు మనవి చేసికొనిరి.

మంగరాష్ట్ర జాతీయ వర్తక సంఘము.
గౌ. రాజారామ్ కేశవాల గారు సంఘము వారి విన్నపమును సమర్పించిరి. గ్రామపంచాయతీలను మరల నెలకొల్పి, జిల్లాబోర్డుల యధికారములను వృద్ధిచేయ నగును. రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యము నొసగి కాసన సభలయందలి ఆనధికార సభ్యులను కార్యనిర్వాహక సంఘముల యందు విశేషముగ నుండునట్లేర్పాటుచేయుట యుక్తము. రాష్ట్రీయులకును, ఇండియా దొరతనమునకునుగూడ ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యముండవలయును. ఆనధికారసభ్యులసంఖ్య యధికముగ నుండునట్లు రాష్ట్రీయ సామ్రాజ్యసభలను నుపరింపవలసియున్నదని వర్తకసంఘమువారు తెలియపరచిరి.

భారతీయ సమాజము.
సమాజమువారు దేశీయమహాజనసభవారి సంస్కరణ ప్రణాళిక నామోదించుచు నొక సూచనము నొనర్చిరి. భారత వర్ష రాజ్యాంగ సంస్కరణ మెట్టి పద్ధతినానముల నొసగుచున్నదియు విచారించ ప్రతి 10 సం॥ ములకును పార్లమెంటు కమిటీ యొక చేర్పడవలయును. రాయి వైఖంతనాథుసేను బహద్దరు గారు సమాజమువారి పత్రమును చదివిరి.

మార్వాడి సమాజము.
పాలకవర్గములయందు మార్వాడిలకు ప్రాతినిధ్య మొసగి ఆయుధధారణ కాసనమును సమరములు కర్తవ్యము. వాణిజ్య పారిభాషికకాళాలు కోఆపరేటివుబ్యాంకులు ఆవశ్యకములై యున్నవి. కాసనసభలను విరివి యొనరించి, కార్యనిర్వాహక సంఘములయందు భారతీయులసంఖ్యను హెచ్చింపవలయునని సమాజమువారు కోరిరి. రాయి హరిరాముగా రీ ప్రత్రమును సమర్పించిరి.

సురేంద్రనాథు బెనర్జి రాయివైఖంతనాథు సేను, వి. బి. సేను, నీలరత్న సర్కారు, రాయి సీతానాథురె, రాజారామ్ కేశవాల గార్లు నిన్నటి దినమున దర్శకము లొసగబడెను.

“జూ” జాతివారి విజ్ఞప్తి

ఇంతవఱ కనేక సంఘములవారు తమతమ విజ్ఞప్తులను మాంపేగు గారికి సమర్పించిరి. వానిలో బొంబాయిలోని “జూ” జాతియని నామాంతరముగల బెనీ ఇన్సేలు సంఘము ఒకటి. (ఈజాతి మాంపేగు గారి జాతియే) జాతి సంబంధముచే మాంపేగు మంత్రిగారి యభిప్రాయములు మారకపోయినను, అధమము తమ మతస్థులే యగు వారి విజ్ఞప్తిని విశేషాసక్తితో చదువు కొనుగురుట నిర్వివాదము. బొంబాయిలోని “జూ” జాతివారు విజ్ఞప్తిలో మాంపేగు గారిని సంబోధించుచు “మోస్యమతస్థులను”ని నడిపిరి. వాస్తవముగా బొంబాయి “జూ” జాతివారికి కావలసిన జేదీయు లేదు. కాంగ్రెసు లీగు సంస్కరణ పద్ధతులపట్ల తమకు సంపూర్ణ సమ్మతియు, సంపూర్ణామోదమును కలదని వారుతెల్పిరి. తమకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము కావలెనని వారు కోరలేదు. గొప్ప సంఘముగా నేర్పడియున్న మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య ముండదగును గాని ఇతరుల కవసరములేదని “జూ” జాతివారి యభిప్రాయము. ఈబొంబాయి జూ జాతి సంఘ సంఘవిజ్ఞప్తిలో లండన్ విశ్వవిద్యాలయపు ఎం. పి. ఒకరును, కేంబ్రిడ్జి విశ్వవిద్యాలయపు బొర్మిస్టోకరును, పట్టుపేక్ష సిద్ధులగువారు 4 రుసు గలరు. (మద్రాసు ప్రైముస్ పత్రిక) నిజముగా విదేశీయుల ఈ జూ జాతివారి స్వాగత్యాగమును జూపిరి.

ఫోర్టు సెంటు జార్జి గెజెట్టు.

డిసెంబరు 4 మంగళవారము.

లాలా లజపతిరాయి గారు ఇంగ్లండు ప్రధానమంత్రి లాయకు జార్జి గారికి వ్రాసిన లేఖాకరపత్రములు హిందూదేశమున కెవ్విధమున దీసికొని రాగూడదని గవర్నరుజనరలు గారు కాసిందిరి.

“హిందూ మహమ్మదీయులకును హిందువులకు ఒక సలహా” యను పేరుతో ఉరుదుభాషయందు వ్రాయబడినకర పత్రములన్నియు ఎక్కడదొరకినను పట్టుకొనబడి చక్రవర్తి గారి కిచ్చివేయ బడవలయునని గవర్నరుగారు కాసిందిరి.

సోదాగరు మహమ్మదు అబ్దుల్ ఆజీజ్ సాహేబు బహద్దరుగారు మరల గంజాముజిల్లా బోర్డుసభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

కానంబల్లి బాలసింహ గావు. బి. ఎం. ఎం. బి. సి. ఎం, గారు ఆనంతపురముజిల్లా బోర్డుసభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

జి. బి. టి. ఫర్మాకు ఎం. ఎం. టి. ఎస్. మహమ్మదు హుస్సేను సాహేబు బహద్దరుగారు గుంటూరు జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

జోసపు స్టీవెన్సు బి. ఎస్సి, ఎ ఆర్. సి. ఎసి గారును, రికరెండు జానుస్కర్డరు చాండ్రు ఎం. పి. గారును చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయపు సాధారణసభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

గుంటూరుజిల్లా నంది గామా రేంజి సబ్ ఆసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరు ఎన్. నాగభూషణము బి. పి. గారికి 21 రోజు సెలవీయ బడినది. సెలవుకాలమున నంది గామా సబ్ రేంజి సూప్రజెజరుగారు వారిపనిని జూచెదరు.

ఆంధ్రభాషాభివృద్ధిని బహుమానములు.

మదరాసు క్రైస్తవకలాశాలా ఆంధ్రభాషాభివృద్ధిని సమాజపు సాంత్వరికోత్సవమును పురస్కరించుకొని డిసెంబరు 14 తేదీనాడు లెంటుగూలో వక్రవృత్త పోటీపరీక్ష లీక్రింద వివరించినవిధమున జరిగెదము. పరీక్షలో ప్రథమ లండణకును బహుమానములు వారు కోరిన గ్రంథముల రూపమున నిచ్చెదము. ఈపరీక్షకు రాదలచిన వారందఱు డిసెంబరు నెల 10 వ తేదీలోగా “కే. సీతారామయ్య గారు. బి.యే. ఎల్. టి. జార్జి టౌన్, మదరాస్” అని వైవిలాసము వ్రాసి దరఖాస్తు పంపుకొనవలెను. దరఖాస్తుదార్ల కందణకు పోటీపరీక్ష జరుగు ఫలము, తేది, గంట క్రమముగా తెలిపెదము.

నియమములు.

1. పోటీ పరీక్షలలో ప్రథమలని నిర్ణయమైన వారికి మూడు బహుమానములు వారు కోరిన పుస్తకముల రూపమున ఇచ్చెదరు. ఒకటి ఆరురూప్యముల బహుమానము: కలాశాలా విద్యార్థులు పాఠశాల విద్యార్థులు ఆరు విశేషతరేక చెన్నపురి లోని విద్యాలయలోని విద్యార్థులందఱు దరఖాస్తు పంపుకొనవచ్చును. ఒకటి ఆరురూప్యముల బహుమానము: చెన్నపురి క్రైస్తవ కలాశాల విద్యార్థులు మాత్రమే దరఖాస్తు పంపుకొనవచ్చును. ఒకటి నాలుగు రూప్యముల బహుమానము చెన్నపురి క్రైస్తవకలాశాలలోని నాలుగు ఆయు ఆరవఫారములవిద్యార్థులు మాత్రమే దరఖాస్తు పంపుకొనవలెను. ఇతర వివరములకు కే. సీతారామయ్య గారికి వ్రాసుకొనవలయును.

టి. వి. కృష్ణస్వామి, కార్యదర్శి.

బళ్లారి నరసవిద్యోగిని సభవారు

1917 డిసెంబరు 8-వ తేదీ శనివారము

సాయంత్రము 5-30 గంటలకు

ప్రహ్లాద.

1917 డిసెంబరు 9-వ తేదీ ఆదివారము

సాయంత్రము 5-30 గంటలకు

సారంగధర.

విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలులో ప్రదర్శింతురు.

పురుషులు రూ. 3, 2, 1-8, 1 ఆ. 8 స్త్రీలు రూ. 2, 1, ఆ. 8

బి. మాధవరావు డి. గోపాలాచార్య

జనరల్ మ్యానేజరు. సెక్రటరీ.

రూ॥ బి॥ శి. హెచ్. గౌడ్

(976)

కెనెడియ.

స్థానిక వార్తలు

(0)

క్రాంతవర్తిలు:— ఏ. పద్మనాభ మినకొగారు నిన్న టి. డి. నెమన (4-12-17) మోక్షార్థ వర్తిలుగా నామోదింపబడిరి.

దక్షిణ హిందూదేశ బ్రాహ్మణేతర సోదర సంఘము:— నేటి సాయంకాలము 5.30 గంటలకు జన్మితు పులికా కార్యాలయములో వైసంఘమువారి ఆహ్వానసంఘ సభ్యులు సమావేశమయ్యెదరు.

బొట్టపును ద్రవిడ సంఘము:— ఈ నెల 9-వ తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 5 గంటలకు తొండమండలము పాఠశాలా మండలియన సంఘసభ్యులు సమావేశమై సంఘనియంత్రణలను సమోహము తయారు చేయుదురు.

4-వ కర్నూలు మండలసభ:— 4-వ కర్నూలు మండల సభ ఈ నెల 9-వ తేదీ యడవము 8.30 గం. కు 6వైపు దిక్కి కలెక్టరుగారి ఎ. రంగనాథ మొదలియారు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారి అధ్యక్షత క్రింద జరుగును.

రాజధాని ప్రధానమేజ్మీలు పదవి:— ఇది నామ రాజధాని ప్రధాన మేజ్మీలుగా నుండిన సి. బి. ఎస్. స్టేగారు తిరుచనాపల్లిజిల్లా పోలీసు డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరు జనరలుగా నియమింపబడుటచే వారిస్థానే జే. సి. ఆడముగారు ప్రధానరాజధాని మేజ్మీలు పదవియందు నియమింపబడుదురని తెలియుచున్నది.

చెన్నైలో ఉప్పుధర:— చెన్నైలో ఉప్పుధర 166 ఆధికమైనది. పది 1కి 0.2-0.3 లు చొప్పున విక్రయింపబడుచున్నది. ధర పెంచుటకు కారణము తెలియకుండనున్నది. దొరతనమువారు చిల్లర వత్తులను బాగ్రత్తగా చూచుచుండిన ప్రజల నమ్మకము చిల్లర వత్తులను కనిపెట్టుచుండిన పట్టికిని ధర పెంచుట ఆసంభవము. దొరతనమువారు తగిన క్రమబద్ధమైన తీరుననుచున్నది.

ప్రాచీన నాణెములు:— చెన్నై రాజధాని నెల్లూరు జిల్లాలోని కొర్రూరు గ్రామములో నొక నిధి బహుబుద్ధిగారి అందు 18586 బంగారు ప్రాచీన నాణెములు గలవు. వాటిలో 740 నాణెములు హిందూదేశమందలి మ్యూజియములన్నిటికిని పంచిపెట్టబడును. ఒక్కొక్క నాణెము రీక్షియూలు చొప్పున 482 నాణెములు చెన్నైలో మ్యూజియములో విక్రయింపబడును. మిగిలిన 18586 నాణెములను బొంబాయి టంకపాలకు కర నింపబడుటకు పంపబడును. వచ్చిన బంగారము ప్రస్తుత బంగారు ధరలకు విక్రయింపబడును.

న్యాయవాదుల 5-వ నాటిక సమావేశము:— ఈ నెల 15-వ తేదీ రాత్రి 8 గంటలకు ఈసమావేశము (లా డిన్నర్) జరుగును. చెన్నైలో ప్రధాన న్యాయ మూర్తిగారు న్యాయమూర్తులను ఇంకా మరి కొందఱును విందున కాహ్వానింపబడిరి. అవ్వతేలు జనరలు గారు ఆగ్రాసాధిపత్యము వహించెదరు. న్యాయవాదులు, రాజధానియందలి న్యాయసభల ఉద్యోగులును విందుకు విచ్చేయు ప్రార్థితులు. వీటిల్లు పాల్కులోని మూడు పెరిలి యను మందిరమున విందుగలబడును.

విసెంటు శిలావిగ్రహనిధి:— ఈక్రింది చుండాలు కార్యదర్శి కండినది. చిత్తూరు దిక్కుభాగసమాజాధ్యక్షుని ద్వారా బి. సి. రాఘవయ్య ఎం. రామనాథాచారి, బి. నర సింహయ్యగార్లు చెరి 1 రూ॥ యను; కరాచి దిక్కుభాగకార్య దర్శి 25 రూ॥ యను; ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యనాయనాచారి (నల్లూరు) ఆర్. రామయ్యలయ్యర్ (నల్లూరు) సి. వేంకటసుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు చెరి 1 రూ॥ యను; కాశీ దిక్కుభాగసమాజమునందలి బి. రాజగోపాలాచారిగారు 10 రూ॥ యను, మైన్ పులివాసులగు ధర్మనారాయణగారు 5 రూ॥ యను, కల్లికోటలో కందంకులంపి థిలోని కొందఱు బ్రాహ్మణ పాలకులు 1-5-0 యను; కాశీలోని సెంట్రల్ హిందూ కాలేజి పాలకులు 3 రూ॥ యను. ఆర్. భాగవతరాజు (స్వియంగుట్టె) మహమ్మదు ముస్లిముగార్లు చెరి 1 రూ॥ యను; తిరుగల్గేజి దిక్కుభాగ సమాజమువారు 4-12-0 యను, తిరుగల్గేజి మిత్రసంచారగ్రంథాలయము వారు 4-15-0 యను, ఆర్. ఎస్. యూనిటీ లాజ్ఝివారు 7 రూ॥ యను, నాకాడాస్ లాజ్ఝివారు (నాల్దాడ్) 50 రూ॥ యను, సి. ఎం. బక్షిసంతా ప్రజ్ఞాగారి ద్వారా 10 రూ॥ యను, వచ్చినది. ఇదిగతకు కమూలైనది 2095-11-0. నేటికనుబాటుతో జను 2222-13-0.

శ్రీధరవరత్నబోధిని సభ:— ఈ సభవారి యాజమాన్యముక్రింద ఈ నెల 7వ తేదీ శుక్రవారము సాయం క్రమము 6 గంటలకు శ్రీమహాభారతములోని “అర్జునాగమనము” 8వ తేదీ కనివారము సాయంక్రమము 5 గంటలకు “నవమ కావ్యమోచనము” 9వ తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 4 గంటలకు “సర్వవ్యాస ఉపాఖ్యానము” అను మూడు కాల తేజములు బ్రహ్మశ్రీ పండిత టి. లక్ష్మణాచార్యులవారివలన సామాకారుపేట హిందూ ధర్మాలాజులు మోక్షార్థులు భవనమునందు జరుపుదును.

నిర్బంధావాసపు కమిటీ:— హిందూదేశములోని నిర్బంధావాసమునందున్న వారి కేసులను విచారణచేయుట కొకకమిటీ యేర్పరుపబడినది. న్యాయమూర్తి కుమారస్వామి కాశ్మీరీగారు కమిటీసభ్యులలో నొకరుగా నియమింపబడుదురని నమ్ముచున్నది. దీనికన్న ఉత్కృష్టమైనదని మతీయొకటిలేదని చెప్పవచ్చును. వీరిన్వౌత్యమును చాకచక్యమును దొరతనమువారికిని ప్రజలకును నమ్మకము పుట్టించి కమిటీవారితీర్మానములనే స్థిరపరుచును. నుమారు కిమాసములుకమిటీవారు నిర్బంధావాసకేసులను విచారించెదరు. కుమారస్వామి కాశ్మీరీగారు కమిటీలో పనిచేయు కాలములో వీరి స్థానమున మతీయొకరు న్యాయమూర్తిగ నియమింపబడెదరు. అని తెలియుచున్నది.

బాలయోధుడు మోషాస్త్రిలను రక్షించుట:— చెన్నైలో భారతీయ బాలయోధుల వైశ్యములో నొకడగు గోపాలస్వామి అను నతడు ఒకనాటి సాయంకాలము ఇంటికి పోవుచుండగా లోని ఘోషాస్త్రీలు కనబడకుండ నుండుటకు ఒకబండికి కట్టబడినతెర బగబగచుండుచుండుట చూచి లోని ఉన్నవారు కాలిపొవుదురని వారి సహాయార్థము పోయెను. 4 మూలలందు తెరకినను మంటల నార్పివేయుటకు ఆసమయమున నతనికి జలము దొరకనందున సమీపములోనున్న దుకాణమునకు పోయి కొన్ని సోడాబుడ్డులు తెచ్చి వాటియందుండిన జలముతో మంటలను ఆర్పివేసి లోనివారిని రక్షించెను. బండి వారు చుట్టకొచ్చి అబాగ్రత్తగా వారిని ఆతెరవై పడవేసి నందున అది అంటుకొనినట్లు తెలియుచున్నది.

సాంఘిక వరససంఘము, తిరువల్లి క్షేత్ర:— వైసంఘమువారి యాజమాన్యముక్రింద గత నెల 28 వ తేదీన ఒకసభ జరుపబడినది. డాక్టరు గిల్ బర్డ్ స్థాటరుగారు ఆగ్రాసాధిపత్యము వహించిరి. చెన్నై రాజధానియందలి కులీవారి కూడిక కన్యకాకారణముల గూర్చి ఎస్. వైద్యనాథగారు ఉపన్యసించిరి. ద్రవ్యము బదులిచ్చి విశేషకష్టాల కమూలచేయు వారిచుండి బాధ తప్పించుటకు గ్రామములో తక్కువ వడ్డీలకు సొమ్ము బయ్యెచ్చు సంఘములు ఏర్పరచుట చురుకు మనియు భారత దేశ కేశ సంఘ సభ్యులగు దేవధారు గారు కూడ బొంబాయి రాజధానిలో నిట్టి పనిని గావించి రనియు ఉపన్యాసములు చెప్పిరి.

బాతీయవిద్యా సంఘమువారు:— ఆయుర్వేదవిద్యా పాఠశాలని దక్షిణహిందూ దేశమునందు పేరుపడవిన పండిత డి. గోపాలాచార్యులు గారు బాతీయవిద్యాభివృద్ధి సంఘము పరిపాలనాసంఘసభ్యులుగా నియమింపబడిరి. దక్షిణమునవీరును ఉత్తరమున హాకీమ్ అజ్జీమాల్ ఖాన్ హాజీత్ ఉల్-ముల్ ముల్ గారును పరిపాలనాసంఘసభ్యులుగా నున్నారు. ఇటువై నుండియు మన వైద్యశాస్త్రములు గూడ తగు గౌరవమును బడయు నని నమ్ముచున్నాము.

వరాసువారి ప్రకటనము.
లండను డిసెంబరు 5:— మెం వెతులో ఫిరంగిదళముల తీవ్రత విశేషముగ నుండెను. టెహ్రాన మేజాన్స్ డి మెం వెతు రంగములకుం ది యుద్ధ మతిభయంకరముగ నుండెనని ప్రకటింపబడెను.

మాడ్ సేనాని మరణకారణము.
లండను, డిసెంబరు 5:— మాడ్ సేనాని కలరామూలమున మృతిసెందె ననియు గాని మెనపాటేమియాయందు కలరావలన మరణములు విశేషముగ లేననియు ప్రజాసభ యందు మెక్స్ ఫునసుగా రనిరి.

నువ్వురొగమున కమూల్కముగు మందు.
ఇది మిగుల హాస్యకరమగు మందు. పది పదునైదు రోజులు రాయుటవలన తెల్లని మచ్చలు, అట్లుకాక చర్మముపై మరియొకప్పుడైన రంగులను నిర్మూలముచేయును. ముఖముగా నీరొగమునకు బాగ్రత్తదీసికొను (భాతరగు) మందిరియే. దీని వెల టిన్న 1.8 రూ॥ 4-6-0. అంచెకొత్త కేతే.
783] Dr. W. N. Dixit, Merchant, Poona City.

కాళహస్తి సభ.
హైదరాబాద్
ఉటకురు వెంగన్న గారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— జను గని సభాక్రమమును కల్పించి తమ కనుకూలముగా వ్రాయనే యుగల “ఒకవిలేఖరి”ని సంపాదించినందులకు మద్రాసుమెయిలు, జన్మితు, ఆంధ్రప్రకాశకలనము, త్రిత్రయము నభినందింపవలసియున్నది. కాళహస్తి పురమున జరిగిన ఒక రాజకీయసభ నుగూర్చి వ్రాయుట కీప్రతికల కావితేఖకుడు దొరకెను. ఇందు అధ్యక్షునితోడను ఇతర లక్షణముల తోడను క్రమముగా జరిగిన సభయే ఈవిలేఖరి తనరిపోయి కాధరముచేసికొని జరుగని కార్యక్రమమును రిపోర్టుచేసెను. కాని ఏ మహిమలోనో రాజాఅను బిరుదమును ఆప్పటి కప్పును తగిలించుకొనిన వాని అధ్యక్షతక్రింద దాని జనులు పిల్లకాయలుగల మహాసభ (వై పత్రికలయందు జెప్పబడిన తీర్మానము లిట్టి సభలోనే కాక ఇంకెచ్చుటను జరుగవు) కార్యక్రమమును కల్పించుటయు, ఆతడు తన మేధా సంపన్నతను వినియోగపఱచియుండవలసినది. రిపోర్టులో చెప్పబడిన మునుస్వామినాయుడును కృష్ణమృదును పాను గంటి వేంకటరంగరాయనింగారి యొక్కయు, పానుగంటి రామరాయనింగారి యొక్కయు సేనకులు. వీరుగాక తీర్మానములనుపాదించి ఆమోదించిన వారని తెల్పుబడిన ఇతరులందఱును తామట్లుచేయలేదని స్థితమంతటామే చెప్పవచ్చును. అతీర్మానములు సభ్యులచే నంగీకరింప బడినప్పటికి అధ్యక్షుడెవ్వడెయ్యుండెనో, అతీర్మానములను వ్రాసినదెవ్వరో ఆ తీర్మానము లామోదింపబడునపుడు ఆంతయు నిశ్చయముగ నుండెనో లేదో, తీర్మానములను సభ్యుల యంగీకారమునకు తెచ్చి సమ్యకుల దీసికొనిన దెవ్వరో, ఎట్టి సేనానో ఎట్టి సీరానో తీర్మానములు వ్రాసికొనబడెనో, తీర్మానము లామోదితము లైనప్పటికి అధ్యక్షుడు తివాసీమీద కూర్చొండెనో ఖర్చి మీద కూర్చొండెనో అవిలేఖరి యేమియు చెప్పలేదు. 1000 మంది బ్రాహ్మణ స్వరాజ్య వాదులతో 50 మంది మాత్రము బ్రాహ్మణ స్వరాజ్య వాదులుండగా రిపోర్టులో చెప్పబడిన గందరగోళ మెట్లు జరిగెనో చెప్ప సమస్యగా నున్నది. పక్షగల్గుచుండినవీర ప్రతినిధులు మొదటినుండి సలుచుండిన గడ విడలు గుసగుసలతో కొంతకాలము జరిగిన వెనుక వాస్తవ కార్యక్రమమునందు ఉత్సాహము చెలరేగెనని అవిలేఖరుడు చెప్ప బూనినవో అందు కొంత సత్యముండగలదు. రిపోర్టునందు చెప్పబడిన తీర్మానము నందలి భావయే అసహ్యముగను అతి నీచముగనున్నది. సేనానభయంజ్ఞయైతిని. హిందూ, మ్యూండియా, ఆంధ్రప్రతికలయందు 26వ తేదీన ఇండియను పేట్రీయటునందు 27వ తేదీన ప్రకటింపబడిన సభాచరిత్ర సత్యమనియు, జన్మితు ఆంధ్రప్రకాశకలయందు 27వ తేదీన మద్రాసు మెయిలునందు 28వ తేదీన ప్రకటింపబడిన చరిత్ర శుద్ధ అసత్యమనియు నొక్కొక్క చెప్పగలను.

Donation to Women's University.
BANGALORE, December 5.
His Highness the Maharaja of Mysore has given a donation of Rs. 1000 to the Indian Women's University, Poona.
It is stated that owing to his recent visit to Mysore Professor Karvi was able to get a total subscription amounting to Rs. 7300 towards the University.

Stop-Press Telegrams.

LONDON, December 5.
It is officially denied that Dr. Addison has been appointed Minister of Public Health. But it is admitted that he is assisting to establish the Health Ministry.
This afternoon's French communique reports great mutual artillery activity in Champagne, especially in the regions of Tahure and Mazon Dechampagne.
In the Commons Mr. Macpherson regretted it was confirmed that General Maude died of Cholera. He was glad to say that cases of Cholera in Mesopotamia were few.
The Italian official communique says:—We repulsed attacks south of Daone valley in Guidicarie region. Enemy artillery has been active between Mount Siemo and Gastelgomberto. We carried out powerful concentration of fire on enemy massed in Gallio wood and north of Mount Tondarecar.
During the discussion on Electoral Reform Bill in the Commons, Sir George Cave intimated that Government proposed to limit disfranchisement of Conscientious Objectors to war time and seven years after that. Objectors rendering valuable war services would be exempted from this disqualification.
The War Cabinet has sent message to the Commander-in-Chief of forces in East Africa. Congratulating him on his successes adding that the determination and endurance of troops, in overcoming the resistance of the determined enemy and difficulties of tropical and country, have been beyond praise.

THE GREAT WAR

[Reuter's Agency]

Great Britain

Memorial Service for General Maude.

Distinguished Gathering Present.

LONDON, December 4. A memorial service for General Maude was held in St. Pauls at noon to-day. There was a large and distinguished congregation including Sir William Robertson representing the King, Lord Islington and Mr. Walter Long representing the India Office and the Colonial Office respectively. The Duke of Connaught, Mr. Lloyd George Lord Derby, General Smuts and Members of the Army Council and Members of Parliament. The Lord Mayor and Sheriffs attended in State.

Combining out Colliers.

A Government Committee to be Established.

LONDON, December 4. It is announced that combining out of all men who have entered collieries since the start of the war has begun. The "Times" understands that a Government Committee with executive power will be established to overhaul the use made of man power by different departments.

London Tea Sales.

LONDON, December 4. 5,894,000 pounds of Indian and Ceylon tea will be offered for sale this week, equivalent to eight days supply for civilians.

Control of the Metals of the Empire.

A Bill to Prevent Enemy Control.

LONDON, December 4. In the House of Commons Mr. Stanley introduced a Bill to prevent enemy firms or firms subject to enemy financial influence trading in non-ferrous metals for a period after the war. Mr. Stanley stated that he had been in communication with the Dominions on the subject. A group of Germans practically controlled non-ferrous metals before the war which was greatly to the disadvantage of the British on the outbreak of the war. Mr. Addison referred to the way in which Australia had got rid of the control of metals by Messrs. Gesellschaft the most gigantic monopoly in the world. We wanted to create an effective competition. The debate was adjourned.

Nationalisation of Medical Profession.

A New Ministry to be Created.

LONDON, December 4. The "DAILY EXPRESS" states that Doctor Addison has accepted the post of Minister of Public Health and hopes that a Bill will be passed before Christmas establishing the New Ministry which aims at the nationalisation of the Medical Profession involving free medical attendance for all without an element of charity.

Lord Lansdowne's Letter.

Questions in Parliament.

LONDON, December 3. In the House of Commons Mr. Bonar Law refused a secret session to discuss Lord Lansdowne's letter. After several questions, some frivolous, regarding the letter and its relation to the recent regulations with regard to peace leaflets, had been formally answered, the subject dropped.

Germany

Admiral Tirpitz Sents His Spleen

Against the Britain Unconquerable.

LONDON, December 4. The "Hamburger Nachrichten" contains a full report of the speech made by Admiral Von Tirpitz at Essen in the course of which he said:—Not only has England taken our Colonies and Mesopotamia but everywhere she has anchored deeper and firmer the bases of her Maritime and Colonial supremacy.

Further she has to-day abolished German competition from all parts of the earth and tarnished and trodden down German prestige and honour by an unprecedented system of calumny and lies. In the whole trans-Atlantic world we are considered conquered and done for.

So far as is known Admiral Tirpitz has never made such admission publicly hitherto.

Canada

80 Millions for Victory Loan.

LONDON, December 4. TORONTO:—The Victory Loan totals over eighty millions sterling. There are over half million subscribers.

America

Four Large Buildings Destroyed.

Valuable Machinery Lost.

LONDON, December 4. NEW YORK.—Four large buildings of Morse Dry Dock Company have been destroyed by fire. The loss is estimated at a million dollars. A considerable amount of valuable machinery has been destroyed.

America's Shipping Board.

Control of Ships.

LONDON, December 4. WASHINGTON.—The Shipping Board recommends that the Congress should have more complete control and regulation of merchant shipping especially with a view to the preventing of extortionate Ocean freights. It also asks for additional legislation to cover transfer of American vessels to foreign registry. The Shipping Board had under contract on October 31st 1151 vessels and was negotiating contracts for 199 additional ships with a total tonnage of 78,58,000 tons.

U. S. Congress Opens.

Determined War Spirit Noticeable.

LONDON, December 4. WASHINGTON.—Congress has opened. A pronounced air of confidence in the determination to prosecute the war without sparing resources was noticeable. The Treasury's estimates provide for thirteen billion five-hundred million Dollars of which eleven billion are for war purposes.

Germany's Allies and America.

Declaration of War Suggested.

LONDON, December 5. Mr. Lodge-Renking, Republican Member of Foreign Relations Committee of the Senate has urged declaration of war on Germans Allies.

Austria

Russian Peace Offer.

Evacuation of Occupied Territory.

LONDON, December 4. ZURICH.—In the course of the debate in the Reichsrath it was stated that the first condition of Maximalist armistice offer was the evacuation of occupied Russian territory.

China

Reconstruction of Ministry.

LONDON, December 4. PEKING.—The resignations of Acting Premier Wang Tah Sieh and the Ministers of Interior, Justice, Finance, Education and Agriculture have been accepted. Wang Shin Chen at present chief of the general staff has been appointed Acting Premier.

Russia

Russian Commanders Agree to an

Armistice.

Russian Delegates Arrive at German Headquarters.

LONDON, December 4. The Wireless German Communique says:—Several Russian Divisions have agreed to local armistices. The Russian Army between Pripet and southward of Lipa and several general commands have decided on truce while negotiations are proceeding. The Russian deputation to arrange a general armistice has arrived at Prince Leopold of Bavaria's command.

The Present Situation.

Maximalists Appoint New

Ambassador in London.

LONDON, December 4. A telegram to the "Daily News" from Petrograd dated 1st December states that M. Trotsky has appointed M. Tchicherin, one of the Russians interned in England, as Russian Ambassador in London. It was on account of Tchicherin, and another that M. Trotsky ordered that no Britishers should leave Russia.

Provisional Government Reappears.

The former Provisional Government of which nothing had been heard since its overthrow reappeared on the scene yesterday, issuing a manifesto addressed to the population, stating that it was the only legal authority in Russia, and that decrees of Bolsheviks should be disobeyed: condemning the action of Bolsheviks in attempting to conclude a separate Peace, and decreeing a convention or constituent assembly in Petrograd on 11th December, as the only chance of salvation for Russia.

The "DAILY CHRONICLE" telegram from Petrograd states that Red Guards have occupied the offices of eight newspapers which printed the Manifesto, and arrested several members of the staffs, and have confiscated the plant of the "Novoye Vremya."

An Armistice Accepted.

M. Trotsky replying to Count Czernin's acceptance of offer of Armistice declared for the first time since negotiations were opened, that they must be based on the principle of no annexations or indemnities.

All representatives of the Russian Government in Britain have refused to recognize the Maximalists but will carry on their work until a duly elected Russian Government is formed.

TELEGRAMS.

France

Inter-Allied Conference Closes.

Enthusiastic Speeches.

LONDON, December 4. PARIS.—The Inter-Allied conference has closed. Colonel House said there had been co-ordination and unity of purpose promising great results for the future. He was profoundly convinced that we should thereby reach our goal. He paid a tribute to the great deeds of France saying that America was honoured to fight on the side of so gallant a comrade. M. Clemenceau said it was no longer a question of great or little nations. All peoples were fighting for the same ideal of justice and liberty and they would succeed in attaining the ideal by dint of sacrifices which would soon be magnificently recompensed.

Italy

Intense Artillery Actions.

LONDON, December 4. An Italian official communique says:—There have been intense prolonged artillery actions in the Pasubio Melette region, and also northward of Mount Grappa.

East Africa

Fall of East Africa.

Germans Completely Cleared.

LONDON, December 4. The East Africa Communique says:—General Vandevanter on December 1st reported that reconnaissances definitely show that German East Africa is completely cleared of the enemy. Thus the last of the German overseas possessions has passed into our hands and the hands of the Belgians. A small German remnant has taken refuge in Portuguese territory and measures have been taken to deal with them. Captures during November were 1115 Germans and 3382 Native fighters. We captured or the enemy destroyed, 6 guns, 73 machine-guns and several thousand rifles.

Western Front

Villages Machinegunned by British Airmen.

LONDON, December 4. The British Communique regarding aviation says:—Our low flying Machines on Sunday machinegunned villages occupied by German reserves northward of Bourlon, also enemy's active batteries on the Ypres battlefield. A few flights were made in which one German machine was brought down. Five of ours are missing.

LONDON, December 4. The French communique says:—There was great artillery activity in the sectors north of Chemin-Des-Dames and intermittent artillery actions on the right of the Meuse. The enemy after a violent bombardment in Woivre attacked positions north of Elrey but our fire drove them back inflicting heavy losses.

LONDON, December 4. This afternoon's communique from Marshal Haig says:—Enemy artillery was active during the night in the neighbourhood of Bourlon and Moeuvres. There was no further infantry action.

The Greatest German Attack.

About 200,000 Troops Engaged.

British Troops Cheerful.

LONDON, December 5. Reuter's correspondent at headquarters, wiring to-day, says:—It looks as if the German effort round Cambrai had temporarily spent itself, although the enemy was showing aggressive activity this morning round the region of La Vacquerie. The salient about Masnières from which we have withdrawn is untenable for the enemy except in the deep catacombs with which it is believed to be honeycombed. The recent attack was one of the greatest, it not actually the greatest, the Germans have ever launched on the Western Front, the only possible claimant to equal magnitude being the second battle of Ypres. I compute that twenty divisions were employed against us which even at the diminished strength of the present German divisions would represent two hundred thousand infantry. Our troops this morning were cheerful at the situation. They think the results of the great German offensive hitherto constitute a notable British success. If the sum total of Germany's losses in the field will win the war for us then we have taken a substantial step in this direction during the past four days.

British Captures in November

Over 26,000 Prisoners

LONDON, December 4. A British official announcement says: We captured in November in the Western Theatre 11,551 prisoners and 138 guns, in Palestine 10,454 prisoners and eighty guns, in East Africa 4,404 prisoners, of whom 1,212 were Europeans, and three guns, in Mesopotamia 437 prisoners and in the Salonika Theatre 24 prisoners.

The Cambrai Front.

Meaning of Enemy's Failure.

A Momentous Episode.

LONDON, December 4. Great interest is being taken in the strategic possibilities on the British front, in view of the failure of the gigantic enemy effort to throw us back in the vicinity of Cambrai.

The military correspondent of the "Westminster Gazette" regards the repulse as one of the most momentous episodes in the western campaign, for we now outflank the German defences covering Lille and have exposed vital lines of communication, and proved that Germany's most formidable defensive weapon, namely counter-attack, cannot be depended upon to check us. "Undoubtedly Hindenburg employed what he considered sufficient forces, for it is contrary to the German practice to risk failure of a crucial operation by stinting weight. Nevertheless the blow did not succeed. Probably the effort will be persisted in, for the enemy will not dare to sit down under a demonstration that his power to counter-attack does not equal the demand.

**Exceptionally Severe Fighting Near Cambrai.
British Positions Maintained.**

LONDON, December 4.
Last night's communique from F. M. Sir Douglas Haig said the enemy has resumed the offensive with great violence, and to-day his fighting has been exceptionally severe. From Gonnesbroux to Marcoing the enemy delivered attacks of great strength with large forces and was repulsed with heavy losses. Our positions were maintained everywhere except at La-Vaquette and eastward of Maroing, where the line was slightly withdrawn. The enemy broke through at one point southward of Marcoing, but an immediate counter-attack restored the situation.

We advanced our line slightly south-eastward of Polygon West and secured prisoners. Sunday's operation northward of Passendale yielded 129 prisoners and a few machine guns.

More Prisoners Captured.

LONDON, December 4.

CAIRO - A telegram dated the evening of the 30th November, states that eleven officers and 457 men have been captured during the last twenty-four hours. On the morning of 1st December the Australians captured a further 200. The total of prisoners taken since the commencement of the operations is 10,700 of whom 476 are officers.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

The New Tea Scheme Arrangements.

DELHI, December 4.

The scheme of purchase in India and in Ceylon by His Majesty's Government of the United Kingdom's requirements of tea which was foreshadowed in the commerce and industry Department's Press communique of the 10th November has now been definitely settled. Contracts will be made by the Food Controller with companies controlled in the United Kingdom by the Tea Commissioner in Calcutta with producers who are not represented in the United Kingdom for approximately 40 per cent of the normal crop for shipment between 1st November 1917 and 31st May 1918. Prices will be fixed for Indian ports on the basis of the average prices realised by individual estates at London auctions during the three years 1911, 1912 and 1913 less nineteenth of a penny per pound for freight, tea cess and other intermediate charges plus an allowance fixed for the present at one half penny for the increased cost of production. Export duty and tea cess will be paid by the Food Controller in order to secure prompt utilisation of freight. There will be no interference with tea already in course of shipment but all tea shipped on previous account to the United Kingdom on or after the 1st November will be acquired by the Food Controller and paid for on the above basis.

Letters Patent Published.

DELHI, December 4.
The "Gazette of India" extraordinary issued this morning publishes letters Patent creating an Exalted Order of the British Empire. It is ordained and enjoined that this order of Chivalry shall be styled and designated in all acts and proceedings as the most Excellent order of the British Empire as in our said letters patent as directed and by no other designation, it is ordained that the said order shall consist of the Sovereign and a Grand Master and of five several classes:—(1) Knight Grand Cross and Dames Grand Cross, (2) Knights Commanders and Dames Commanders (3) Commanders, (4) Officers and (5) members.

Appointments Under the Order.

The following appointments are made in the newly created Most Exalted order of British Empire for services in connection with the war:-

"To be Knight Grand Cross":—Lady Chelmsford C. I.

"To be Kishore Grand Cross":—Baron Willingdon of Kattan, Governor of the Presidency of Bombay; Colonel His Highness Asaf Jah Muzaffar-Mulk-Wa Nizam-U-Mulk Nizam-Ud-Doula Nawab Mir Sir Usman A. Khan Bahadur Feroz Jung of Hyderabad, Colonel Hiss Highness the Maharaja Sri Sri Krishnaraja Wodegar of Mysore; Major General His Highness the Maharaja Sri Srimad Rao Scindia Bahadur.

"The Games Commanders":—Lady Pentland, Lady Willington.

"To be Knights Commander:— His Highness Raja Sir Udaji Rao of Dhar; Sir John Presscott Hewett, Chairman of Indian Soldiers' Fund Committee; Sir Charles Rait Cleveland, Indian Civil Service, Director of Criminal Intelligence.

"To be Commanders":—Lady O'Dwyer; His Highness Raja Charu Chand Singh of Manipur; Surgeon-Lieutenant-Colonel Sir Warren Roland Crooke-Lawless, Kt. C. I. E., Red Cross Hospital, Netley; Maharaja Sri Rao Sir Venkata Svetachalapati Ranga Rao Bahadur of Bobbili; Arthur Robert Anderson, Esq., Member, Indian Munitions Board; Abdulla Ibn; Yusuf Ali Esq., Indian Civil Service (retired). Patrik Dalreagh Agnew Esq. I. C. S. (Retired).

"To be Officers": - Lady Robertson, Lady Ramsay, Rai Bahadur Rata Singh of Rawalpindi; Bhupendranath Mitra Esq., Controller of War Accounts, India; Lieutenant Colonel Thomas Henry Symons, Indian Medical Service, in charge of Hospitalship "Madras"; Rai Sahib Rajeevar Mitra, late Superintending Engineer, Public Works Department, retired, Jubbulpore; Major Robert John Wingfield Heale, Indian Army, Political Department, Deputy Commissioner, Dera Ismail Khan; North West Frontier Province; The Hon'ble Mr. Phiroze Kharsedji Sethna, B. A., a member of the Bombay Municipal Corporation and E. F. Charter Esq.

'To be Members':— Mrs. Lucy, Masey Denny, wife of Lieutenant-Colonel H. T. Denny, C. I. E., Inspector General of Police, the Punjab; Mrs. Margaret Brown, wife of Mr. H. A. Brown, I. C. S., District Judge, Hanthawady, Insein District, Burma, Mrs. Jessie Macfadyen, wife of the Rev. J. F. Macfadyen, M. A., Professor, Bishop College, Nagpur; the Hon'ble Mr. Purshottandas Thakurdas J. P., member of the Bombay Legislative Council.

“Rissalder Major and Honorary Captain:—Sirdar Bahadur Hanwant Singh, Honorary Magistrate of Beri, Rukhtak district, Punjab; Second Lieutenant Reginald Tharle Hughes, Indian Army Reserve of Officers, Registrar, Army Department, Government of India;—Frederic Rowland Esq., Deputy Superintendent Telegraph Engineering on Field Service in Mesopotamia; Rai Bahadur Lala Kunj Bihari Thakur of Lahore; Rai Bahadur Lala Karam Chund, Municipal Commissioner and Honorary Magistrate, Peshawar; Khan Bahadur Arbab Doat Mohamed Khan of Thalal Bala Peshawar; Victor Batanji Kothavala, Esq., Deputy Superintendent of Police, Bombay, on special duty; John Wilson Esq., late Assistant Private Secretary, India Office.

To be "Honorary Member":—M. Armand Charles Condem attached to Surete General, France.

Mr. Montagu's Mission.

Four Deputations.

CALCUTTA, December 4.

His Excellency the Viceroy and Mr. Montagu received this morning deputations from four public bodies. Nawab Abdul Jubbar read the Central National Mahomedan Association address urging that the cardinal principle that should be kept in view in any scheme of political reconstruction should be the maintenance of the stability of the British connection with India, and the allotment to Indian Mussalmans of due share in whatever steps might be taken towards responsible Government, not only according to their numerical strength but also according to their political importance and to their contribution to the defence of the Empire. The Association also desired that half the strength of the Imperial Council should be between 100 and 150 with $\frac{3}{4}$ elected and $\frac{1}{4}$ nominated that half the Executive Council should be Indians that adequate representation should be provided for Moslems in all public bodies and that all sources of revenue other than customs, posts, telegraphs, mint, salt opium, railways, army and navy and tributes from Indian States should be provincial, that the proportion of Mahomedan employees in each department of the public services in each province should be fixed, and allotted on the same scale of proportion as Moslem members in Provincial Legislative Councils, and that commissions in the army and navy should be allotted to the Hindus and Mahomedans in proportion to their strength in the army.

The Hon'ble Raja Rishikesh Laha read the address of the Bengal National Chamber of Commerce urging the revival of village unions, enlargement of the powers of District Boards, provincial autonomy, recruitment of the majority of members of the Executive Council by non-official members of Legislative Council, reconstitution of Provincial and Imperial Councils, so as to secure a non-official majority, fiscal autonomy for both Provincial Governments and also for the Government of India, powers for councils, Provincial and Imperial, to legislate regarding internal administration excepting in matters relating to foreign relations and direction of military affairs.

Rai Baikunthanath Sen Bahadur read the Indian Association Address embodying the scheme of reforms advocated by the Indian National Congress. The Association suggested that a Parliamentary committee should sit periodically every ten years to enquire into the working of the constitutional reforms and Indian affairs. In conclusion the address said that the pages of the Anglo-Indian history revealed the grim truth of pledges often inadequately redeemed with disastrous effect on the public mind and prayed that this might not be the case with the message given by the King-Emperor through the Secretary of State.

Rai Hari Ram Goenka read the address of the Marwari Association urging adequate representation of the Marwari community in public bodies, modification of the Arms Act, extension of the system of village panchayats also of Boards of Industries, co-operative banks and technical and commercial colleges, expansion of legislative councils, greater association of Indians in the Executive Council and more powers for legislative councils especially in matters of revenue, taxation and expenditure.

In the course of the day the Viceroy and Mr. Montagu gave interviews among others to Messrs. Surendranath Banerjee, Rai Baikunta Nath Sen, I. B. Sen, Nilratan Sircar, Rai Sitanath Rai and Raja Richikiz Dr. Laha.

It is understood that the All-India Conference of Government electrical engineers and inspectors will be held at Calcutta on the 7th January next and will continue for a week.

CALCUTTA, December 5.

Reports of looting of Bazaars and Shops due to high prices of salt and cloth are reaching here from the interior of Eastern Bengal Districts. It is said that the mob consisting of poor people looted shops in Bogra, Jessore, Rangpur and Noakhali districts. In the latter district some eight markets were looted. A police sub-Inspector was seriously wounded and a rioter was shot dead. The military and armed police are guarding the bazars in Noakhali.

In Alipore Jail.

CALCUTTA, December 4.

The Associated Press learns from an official source that a number of prisoners confined under regulation three of 1818 at Alipore Jail have started hunger strike by way of protest against their detention under that regulation. The strikers themselves assert that they have no ground for complaint regarding their treatment by prison authorities or in respect of food and clothing with which they have been provided, but have adopted the strike solely as a protest against their incarceration. It may be added that the prisoners under regulation three are revolutionary conspirators charged with most serious offences as described by Lord Ronaldshay in the recent speech in the Bengal Legislative Council.

Contest Between Hindus & Moslems.

Hindus only Make 195 Runs.

Moslems 202..

BOMBAY, December 4.

The contest between Hindus and Mahomedans in the Quadrangular Cricket Tournament was resumed to-day in the presence of a large and enthusiastic crowd and when stumps were drawn overnight Mahomedans had closed their first venture with 202 to their credit and Hindus had one wicket down for 28. Great hopes were entertained of the Hindu team being able to reply with far higher total but their performance to-day was disappointing to many of their supporters. Some of their best bats were disposed of cheaply and they eventually managed to make up 195 in their first knock which was over at quarter past four. Deodhar with his 57, the top score of the day and for the matter of that of the match so far. Mehta with his 33 and Shivaram with his 27 being chiefly responsible for this result. Scoring was painfully slow and it took three and half hours for Deodhar to get through his half century. But excitement was not wanting especially in the afternoon when things got quite uncertain as to whether the Hindus would be able to lead or at least equalise the Mahomedan total. It was however no easy task for Mahomedans. As many as seven bowlers were tried changes taking place very frequently. Khan Mahomed was responsible for 4 wickets and Saleh Mahomed three. Mahomedans began their second venture at half past four and during an hour and half play that followed made 44 losing two wickets.

Option to Answer Papers in

Vernacular Rejected.

BOMBAY, December 5.
The Bombay University Senate after two days discussion has rejected the proposal that option should be given to a candidate sitting for the matriculation examination to answer the paper in vernacular and an amendment that the papers in all subjects should be answered in English has been carried.

Discussion on Compulsory Education Bill.

BOMBAY, December 5.

Quite an interesting discussion has been going on in the Bombay Legislative Council over Mr. Pater's Bill to enable the Municipalities to introduce free and compulsory education within their areas if they choose to do so. After the second reading of the Bill the consideration of the Bill clause by clause was taken in hand when a number of amendments were moved. Mr Sathe proposed that the president of the Municipalities rather than Magistrates should be empowered to try cases which imposed penalty to parent or guardian for failure to cause the child to attend school. His contention was that the procedure of trial by Magistrate was bound to be lengthy and extensive and there was roughness in treatment given to the accused in criminal courts. The proposal was rejected. Mr. Sathe then moved another amendment doing away with wholesale bar against the employment for profit of children of school going age. The suggestion was accepted by the council. The bill is still under discussion.

Death of a Prominent Rangoon Citizen.

RANGOON, December 5.

Death took place last night at the ripe age of 74 of the Hon'ble Mrwarjee Gowarjee, after several months' illness. He was a first class Honorary Magistrate and Municipal Commissioner for over a quarter of a century, a member of the Burma Legislative Council since its formation and a member of various public institutions a well known leader of Indian communities in Rangoon and a respected leader of his community. He received K. I. H. (Gold medal) in 1905 having been in his day the leading rice merchant. The rice market will be closed to-day in his memory. He leaves a large family behind him, the eldest son of Gowarjee being one of the leading local barristers. The funeral took place this morning and was largely attended by all classes of the community.

ప్రజాభిప్రాయములు

I కృష్ణామండల విశేషసభ.

అయ్యా, ప్రత్యేక కృష్ణామండలసభ ఈ నెల 9-వ తేదీన ఏలూరు నందు జరుగును. బండరునందు ప్రభుత్వరంగుల న్యాయవాదులు భూస్వాములును కమ్యూనిస్టులునును ఉన్నవ సుబ్బయ్యచౌదరి గారాగ్రాసనాధిపత్యము వహింతురు. కృష్ణామండలము రాజకీయజీవనమున అగ్రస్థానము వహించి యుండెనుగా. కోతల తీరుణమైనను, ప్రస్తుతావస్థకేతన మదినుంచి వెక్కుకుంది సభకు దయచేతురని ఎరుగు చూడబడుచున్నది. జేకాభిమానులకింతకన్న విద్యుక్తమైన ధర్మమువేరుండదు. బ్రాహ్మణేతర నాయకసభకు అహ్వనసంఘాధ్యక్షులుగనుండిన గావుబహద్దర్ కూర్మా వెంకటరెడ్డినాయుడుగారు సభకువిచ్చేసి కాంగ్రెస్ స్పీకరులైన లోపములను తనమృదుమధుర వాక్కుల నెత్తి చూపుదురగాక యని ప్రజలవిప్లవారు చున్నారు. మామూలు ప్రకారము ప్రతినిధులనుండి 1 మాసాయ ప్రేక్షకులనుండి, 8 అజాలు రుసుము వసూలుపరుపబడును. జిల్లాలోని అన్ని పావులనుండి విరివిగ ప్రతినిధులు విచ్చేసి జిల్లాయొక్క క్రింది కాపాడుదురు గాకనుని కోరుచున్నాను. బండరు.

కొ. శివరామకృష్ణరావు.

II

గ్రంథాలయములు-బ్రాహ్మణేతరోద్యమము.

అయ్యా, నిన్నటిసాయంత్రము 2 గంటలకు నిడుబ్రోలు ఆంధ్ర సరస్వతీ గ్రంథాలయ ద్వితీయ వార్షికోత్సవమునకు బారిష్టరు త్రిపురనేని రామస్వామి చౌదరిగారు అధ్యక్షత వహించిరి. గ్రంథాలయోద్యమము వ్యాప్తివొందు నిక్కాలమున బ్రాహ్మణేతరోద్యమమును గూర్చి విమర్శింపబూనుట విద్యాధికుల లక్షణమని తలంచుచు కార్యాలయ రామస్వామి చౌదరిగారు తమ యువన్యాసమునందు బ్రాహ్మణులను నిరసింపుచు బ్రాహ్మణేతరుల నభినందింపుచు నొక్క వక్కాణించిరి. గ్రంథాలయోద్యేషము సర్వజనులయందును జ్ఞానాభివృద్ధి నొందించుటయే అయియున్నచో నిట్టి తరుణమున బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర సమన్వయ గూర్చి వచించి రాజకీయ పరిస్థితులలో సంభవించు స్వరాజ్యోద్యమమునకు కళంకము నాపాదించజేయుట విద్యాధురీణుల లక్షణముగాదు. ఇట్టి యనవసరాందోళన స్వాంతులై రాగల యుద్యమముల నిర్మూలన మొనర్చుట విద్యాధికుల లక్షణమేమో యొకించుక చదువరు లూహించెదరు గాక.

నా. పి. స్వామి.

III

జాతీయవస్త్రధారణము, గుంటూరు.

అయ్యా, విద్యార్థులు జాతీయవస్త్రధారణ చేయవచ్చు నని అనగా ధోవతి చొక్కా ఉత్తరీయము ధరించిన చాలునని, ప్రప్రథమమున ఉత్తరువు నొసంగిన కుంభకోణము కళాశాల ప్రెస్సిఫాలు స్త్రాతాముగా రెండుయొ ప్రశంసార్హులు. అటుతరువాత ఆంధ్రదేశములో రాజమహేంద్రవరము ఆర్ట్సుకాలేజీ వారుకూడ స్త్రాతాముగారి పద్ధతినే అవలంబించిరి. నేడు గుంటూరు టవున్ హైస్కూలువారు కూడ 6-వ ఫారపు విద్యార్థులంతయు తక్కినవారందరు తలపాగాలు తీసెంద రావచ్చునని. పాపము 6-వఫారమువారు చేసికొన్న పాపమేమో? గవర్న మెంటు కళాశాలలవారు ఇంటరుమీడియేటు, బి. యే. విద్యార్థులకుకూడ అనుమతించినగా, ఈ స్కూలువారు 6-వ ఫారపువారికే తలపాగా లవసరమనికో తెలియకున్నది. వీరికి కూడ తలపాగాలు అవసరమనిచెప్ప ఈ స్కూలువారు ప్రార్థితులు. ఈ జాతీయవస్త్రధారణ ముపాధ్యాయులకు కూడ నున్న బాగుండును. అన్నివృత్తులలో అది అసలేబిదవృత్తి. చాలితక్కువ ఆదాయము బొందువారువీరే. అట్టివారికి జాతీయ వస్త్రధారణమునకు త్రువనొసంగ బడినయెడల వారికిచాల ఖర్చుతగ్గును. అదేగాకకోటులలోనుతలపాగాలలోను బంధింపబడకుండ చాల హాయిగానుండురు. కావున, నాయకు లుపాధ్యాయులకుకూడ జాతీయవస్త్రధారణకొరకు ప్రయత్నించెదరని ప్రార్థించుచున్నాను. ఆంధ్రుడు.

IV

కమ్యూనిస్టుజనుల కొక విశ్లేషణము.

అయ్యా, ఈ సంవత్సరము మన మహాజనసభ మదరాసులో జరుగునని తెలియవచ్చుచున్నది. ఈ నెలఖరులోగా సభ జరిపి మన యాశయములను మాంట్రిస్ట ప్రభుత్వముని కెరుకపరుపవలసిన యవసరమున్నది. కావున, మదరాసులోనుండు మన సాంఘికుల త్వరపడగోరుచున్నాను. ప్రస్తుతము మామూలుగా బ్రాహ్మణేతర సభలలో జరుగుచున్న తమాషాలు అచట జోగి తీరున. తమాషానామకలకు వాస్తవమైన చెన్న ప్రతిలో అందు బ్రాహ్మణేతరులమైన మన సాంఘిక మహాసభలో నుండు మన శాశ్వతసంఘమున కధ్యక్షులై కాంగ్రెసు స్పీకరునా మోదింపని శ్రీ కుమారరాజు బి.యే. గారు చెన్న ప్రతి మకాములో నుండగా మనసభలో ఆ తమాషాలు జరుగవని కాంగ్రెసు పక్షవలంబకులగు కమ్యూనిస్టులేయులు కలకుండునచ్చువలదు. సోదరులారా! మన సాంఘికు లందరు విశేషించి లైతులయి యున్నారు. రైతుల మైన మనకు వరిమైదు కోతప వచ్చి యున్నది. తదనుబంధమయిన పనులు ఈ నెలఖరు లోగముగియును. మనకు మన పనులలో నుండగా సభ జరుగ తటస్థించినచో పనులు వదలి మైదును సరే కాంగ్రెసు పక్షవలంబకులగు మిరందరు తప్పుక వచ్చి సభలో పాల్గొననిచో చాల చిక్కలు తటస్థించుట గావున, కష్టక రావలెను. త్వరలో చెన్న ప్రతి సోదరుల సభామత్తము చేయవేడెద. అధ్యక్షులుగా బారిష్టరు త్రిపురనేని రామస్వామి గారు గాని, బి. మనుస్వామినాయుడు, బి. పి. బి. యల్ ; గారు గాని, పి. యస్. గురుస్వామి నాయుడు బి. యే; బి. యల్; గారు గాని యుండినచో బాగుండు నేమో ఆలోచించి సాంఘికులు త్వరలో తమ యాలోచనలను వెల్లడిపరుప ప్రార్థితులు.

ప. భూషయ్య.

V

హిందూయువజనసంఘము, ఏలూరు.

అయ్యా! ఈసంఘమునుగూర్చి ఆంధ్రయపత్రికలయందును ఆంధ్ర ప్రకాశికయందును ప్రచురింపబడిన వ్యాసములం జూచితిని. 6-7-17 తేదీన ప్రచురింపబడిన సంఘనిబంధనలయందు ఈ సంఘముచే స్థాపింపబడిన పుస్తకభాండాగారము సర్వజనోపయుక్తంబుగ నుండునట్లు నూచించియు పంచములను సంఘమందిరములోనికి రావీనుకుండ వెడలగొట్టుట మిక్కిలిశోచనీయము. ఈకార్యము సంఘాభిప్రాయములకు విరుద్ధమున లోకమునకు వ్యగ్రముగను నున్నది. పంచములను సంఘమందిరమునకుఁజేర్చునొడదని కార్యదర్శి కెవ్వరధికారము నొసంగికో తెలిసికొనఁగోరుచున్నాడను. సర్వజనోపయుక్తంబుగ నుండవలయునని ఏర్పరచిన నిబంధనలు 2-7-17, 6-7-17, తేదీలను జరుపబడిన సర్వసాంఘిక సభలచే సంగీకరింప బడియుండెను గదా! కార్యదర్శి లీవిషయమున జరిపినచర్య సంఘనిబంధనలకు వ్యతిరేక మగుటచే నిందాపాత్రము ఆగును గావున వారి విషయమునచెప్పదగిన యంశములను లోకమునకు వెల్లడించెదరని నమ్ముచున్నాము.

మాసమున కొక అరయాపాయ చందా నొసంగు వారందఱకును సంఘము యొక్క ఖర్చుమీద వారియింటివద్ద చదువుకొనుటకు గ్రంథములను పంపుచున్నాడు. ఇట్లు వారియిండ్లకు బంపు గ్రంథములు సంఘమందిరమున రెండేసి లేకుండుటచే సంఘమందిరమునకు వచ్చి చదువుకొనువారి కడిగిన గ్రంథములు దరుచు లభింప వున్నవి. అట్లు పంప దలచినయెడల అందుకు గ్రంథ సముదాయమును విడిగా సేకరించుకొని పంపదగును గాని, గ్రంథాలయమున గల ఒక్క ప్రతినే బయటికి పంపుట అనుచితము. ఈ గ్రంథాలయము చందాదారుల యుపయోగము నిమిత్తమే యేర్పడినదా? లేక, సర్వజనోపయోగార్థమా? చందా దారుల యుపయోగార్థమే యైనచో, పురపాలకుధ్య సంఘము మున్నగు ప్రజా సాముదాయకముచే ఆదరింప బడవలసిన నిమిత్తము లేదు. ఇయ్యది సర్వ జనోపయోగార్థ మేర్పడిన గ్రంథాలయమైనచో, సభ్యులు గ్రంథముల నిండ్లకు తెప్పించుకొనుట పంచములను పతనమందిరమునుండి వెడలించుట మున్నగు చందాదారుల నిరంకుశాధికారములను నిలుపుచేయవలెను.

ఒకపురవాసి.

VI

ఏను కుటుంబములు క్రైస్తవమతములో కలియుట అయ్యా,

రేవేంద్రపాటివారు

1. చల్లపల్లి జంగయ్యగారు, భార్య, మగ పిల్లవాడు, ఆడపిల్ల 2. గోగి నేని అంజయ్యగారు, భార్య. 3 కాపం నేని రామయ్యగారు; భార్య. పిల్లలు, ఉన్నా గుగాని వారు మతము పుచ్చుకోలేదు. 4. కొల్లూరు శేషయ్యగారు; భార్య పిల్లలు మతము పుచ్చుకో లేదు. 5. నలుబోతు నరసింహుడు; చుండు నాయకుడు, భార్య, పిల్లలు కలువలేదు.

వెదవడపూడివారు.

6. ఏళ్ల శేషయ్యగారు, భార్య, ఇద్దరు పిల్లలతో కూడ. 7. చల్లపల్లి సుబ్బయ్యగారు ఒక్కడే.

వీరిందరు కమ్యూనారు. 2-12-17 తారీఖున గుంటూరు నుండి తెనాలి నుండి ప్రాత్యేకము మిమనరీలు రేవేంద్రపాడు వచ్చి వీరికి మతము నిచ్చిరి. వీరిలో మొదటివారగు జంగయ్యగారు రేవేంద్రపాటి గ్రామ మనసలు. మంచి గుణవంతుడు, సత్వశీలుడు, ప్రజారంజకుడు; గ్రామమునకు తలనంటివాడు. రేవేంద్రపాటిలో సామాన్యులక విరమాటను జననాలువారు లేరు. ప్రభువుగా గ్రామములోని జనమంతయు జంగయ్యగారిని చూచిగాని వారిబోధను వినిగాని క్రీస్తుమతము స్వీకరించెదరని కొందరు భయపడుచున్నారు. జంగయ్యగారి భార్యకు జబ్బుగానుండి గుంటూరులోని కర్నూరు ఆసుపత్రిలో ఉండ జంగయ్యగారు అక్కడికి పోయినప్పుడు తటస్థించిరి. వీరు మతాంతరంగుటకు చాలమట్టుకు మగ్గురు దొరసానిగారే కారకురాలట. తక్కిన వారు మతములో దిగుటకు జంగయ్యగారు కారకులు. ఇక నెలరోజులలో రేవేంద్రపాటిలోని మాలమాదిగ లందరు మతము పుచ్చుకొందురట. ఎప్పుడెప్పుడని ఉజ్జుట్టుగుచున్నారు.

దీనికి ప్రతికార మేమైన కలవా? లేక మనము “పట్టు పగలు ఇంట దొంగలుపడి దోచుకొనుచున్నను ఊరకుండ, వలసినదేనా?” క్రైస్తవఫాదరీలు ఒకవంక, జవాభా కమిషనరు లొకవంక, హిందూమతస్థుల సంఖ్యను తగ్గింపవలె నని అనేక విధముల ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు. క్రీమినలు నెటిరో మెంటులని పేరుపెట్టి రక్షక వైస్యమువారు ఎరుకల ఏ నాని వాళ్లనుబట్టి బలవంతులగు క్రైస్తవులనుజేయుచున్నారు. ఆసుపత్రిలను పాఠశాలలను స్థాపించి ఫాదరీలు హిందూమత పు గొంతును కోయుచున్నారు. దీనికంత “కుక్క కాటునకు చెప్పదెబ్బ” అన్నట్లు ఒక్క ప్రతీక్రియ గలదు. పంజాబులో ఆర్య సమాజమువారు మతాంతరమును శుద్ధిచేసి హిందూమతములో కలుపుకొనుచున్నట్లు మనదేశములో కూడ చేయవలెను. ఉదాహరణ మరణమునకు హేతువగుట నిశ్చయము. ఇందునకు దేశములోని ప్రముఖులందరు ఆలోచించి ధనమును కూర్చి శుద్ధిసభను స్థాపింపవలెను. అసభవారు కొంతమంది బోధకులను తరిఫీదుచేసి గ్రామ గ్రామములకు పంపి హిందూ మతముయొక్క గొప్పతనమును గ్రామస్థులకు బోధించునట్లు చేయవలెను. మతాంతరమును శుద్ధిచేసి హిందూమతములో కలుపుకొనునట్లు చేయవలెను. ఇంతే కాదు. అన్నిటికంటె ముఖ్యముగా మాలమాదిగ ఎరుకల ఏనాదిపిల్లలకు ఆర్యవస్త్రము లిచ్చి ధర్మముగా చదువు చేతివనుట నేర్పవలెను. ‘మాల మాదిగలు అన్ని జాతులలో కలసి నిరాఘాటుగా తిరుగవచ్చును. అంటులేదు. ముట్టులేదు.’ అని పూర్వార్చార పరాయణులు బహిరంగముగా ప్రకటింప వలెను. ఈ పని వెంటనే జరుగ వలెను. లేకపోయిన హిందూ మతము క్రమ క్రమముగ ఊడించుట నిశ్చయము. ఊడించి ఊడించి ఆఖరునకు ఏ నలుగురు పూర్వార్చార పరాయణులలో మిగులుదురు. హిందూదేశములో హిందూ మతమునకు ఆక్రయము లేకపోవును. కాబట్టి వైన నూచించిన పని వెంటనే జరుగవలెను. వీపావలి భిక్షకు జంధ్యాల గౌరీనాథ శాస్త్రిలవారి ఇంటికి నేను మరకొందరు కలసి వెళ్లి నప్పుడు శాస్త్రిల వారు “క్రైస్తవ మతమును స్వీకరించినవారిని తిరిగి హిందూమతములో కలుపవలె నందీ” అని ఎంతో చింతతో ననిరి. ఈమాటనే వారు బహిరంగముగ ప్రకటించి, శుద్ధి సభకు వారే అధ్యక్షులుగ నుండి దేశమునకు గొప్ప యుపకారము జరుగగలరు. ఏలన, శాస్త్రిల వారు పూర్వార్చార పరాయణులు. ఆ ఖం డ విద్యాంసులు. పూర్వార్చార పరాయణులకు వారియందు గౌరవముమెండు. అట్టి మహానుభావులు ఈపనిని పూనుకొన్న దేశములోని పూర్వార్చార పరాయణు లందరు తప్పుక అంగీకరింతురు. వారే అంగీకరించిన, అన్ని ప్రతినిబంధములు పోయి, దేశము బాగుపడుట నిశ్చయము. అయ్యా! మన మతస్థులు ఇతరులకుమును స్వీకరించిరే అని హిందువులు ఇట్టి సమయములలో దుఃఖించుచుండురు. తరువాత మరచిపోవుదురు. ఈ లాగైన, ఏమిలాభము? కోగము వచ్చినదని ఏడ్చిన నయమగునా? తగిననుండు నేయవలెను.

రేవేంద్రపాడు. నల్లపాటి హనుమంత రావు.

(Tissue Remedies) పార్థివపదార్థ చికిత్సాచంద్రిక

100 సంవత్సరముల నుండి జగన్మీ ప్రాంసు దేశములలో అనేక ఆసుపత్రులయందును, గృహములయందును వ్యాధిచికిత్సకు టీశ్యురెమిడిస్ అను అద్భుతమును, ప్రమాదరహితము నగు వైద్యకాస్త్రము ఇండ్లాండు ఆశురకాలములను గూడ వ్యాపించి, క్రమముగ మనదేశము దేశములలో వాడుకలో నున్నది. ఈ మందులను ముద్రాకే వాడుచున్న ఆసుపత్రులుగలవు. అనేక మంది డాక్టర్లు సమస్త వ్యాధులకు నీమందులనే వాడుచున్నారు. ఈ వైద్యమంతయు 12 మందులయందు నిమిడియున్నది. ఈ 12 మందులు చూర్ణరూపమున నుండును. వేల మిక్కిలి స్వల్పముగా మనదేశములోనే అనేక చోట్ల విక్రయింపబడుచున్నవి. ఈ వైద్యకాస్త్ర సహాయమున నులభియ్యగ ననుభవ్యమగు నహము తేనెకొనవచ్చును. డాక్టర్లతోను, వైద్యులతోను, ఆసుపత్రులతోను ఆవ సర ముండదు. మన తెలుగు జిల్లాలలో ఇంగ్లీషు నేర్పనకా రేనేకులు తమ కుటుంబములలో నీమందులను సమస్త వ్యాధులకు వాడుకొనుచు, ఇతిరులకు కూడ వైద్యసహాయము చేయచున్నారు. ఇటువంటి అనుకూలమగు స్వభావ వైద్యకాస్త్రము మరెక్కడలేదు. చంటిబిల్లులు, గిట్టిబిడ్డలు, వృద్ధులు మొదలగువారికి కూడ నీ మందు లను వాడుటకు ప్రత్యేకముగ పరీక్షిల్చి దాక్టర్లు ఆశంసులేదు. ప్రతివారను మందును వాడవచ్చును. ఈ వైద్యకాస్త్రమంతయు నిదివరలో ఇంగ్లీషు భాషలోనే యున్నది. ఆంగ్లము యుపయోగము అద్భుతమగు నీ గృహవైద్యకాస్త్ర మిప్పుడు ఆంధ్రములో వచనరూపమున నులభివైచి ముద్రింపబడినది. ఈ గ్రంథము చేతనున్న వారు తమ దేహరోగమును కావాడుకొనుచు, ఇతిరులకు నేకులకు వైద్యసహాయము చేయ శక్తి గల్గియుండురు. ఈ వైద్యకాస్త్రము ఆవలంబించిన వైద్యులయొక్క శృతి అభివృద్ధియగును. ధనవంతు లీ వైద్యకాస్త్ర సహాయ మతో వీధిల క నేకులకు వైద్యసహాయము చేయవచ్చును. క్రమముగ ఆంధ్రదేశమందు ప్రతి కుటుంబములో నిది గృహవైద్యముగ వ్యాపించుటకు "పార్థివపదార్థ చికిత్సాచంద్రిక" అను నీ గ్రంథము తోడ్పడును.

దీని కల రు. 2-0-0.

మేనేజరు, సరస్వతీనికేతనము,
మచిలీపట్టణము, కృష్ణాజిల్లా.
(388)

సావంతుని వనోపధిసారసవరిల్లా

అనంతపురం క్రమశిక్షణ జనించు బాధ్యములకు కిరీటుకంటి మండ. మహాపులను, మచ్చలను, గండమాలలను వుండును. పాతనోపధిసారస అన్ని విధములకలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన క్రమశిక్షణ కారిణి (29)

వివాదాస్పదపరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంకోచము, సహజమైన మధ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. సేవమునందలి పాదరగదోషములను, ములబద్ధకమును కాత్తెనంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి క్రమముగ శుభిదించును. శరీరారోగమును గలుగజేయును. 12 రోజులవరకు ముండుటకు 4 రోజుల బుడ్డలో అమ్మబడును.
(ప్రతి) పేజీ - పి. డి. సావంత్. 144. పననవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi. No. 144. No. 2, BOMBAY.

వికటాపాలిని ప్రకంస
ఇది కన్నులకంటి అస్సారము వివరించును.
ఇది కన్నులకంటి కన్నులకు గానుగొరగి గానుగొరగి
ఇది కన్నులకంటి కన్నులకు గానుగొరగి గానుగొరగి
ఇది కన్నులకంటి కన్నులకు గానుగొరగి గానుగొరగి

మీ బాయిలరు

విశేషకాలము పనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషు బాయిలరు కామ్రాజిజి"ను యువయోగింపవలయును. దాని సువయోగించిన బాయిలర్లు త్రువ్వుపట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక పెల్లెట్లకు చక్కని మెరుగు నిచ్చును; ఆవమునున్న గొట్టములనున్న త్రువ్వు పట్టకుండగను శుభ్రముగాను నుంచును. ఈ కామ్రాజిజి యువయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలరు చెడిపోకుండు ఎక్కుటి కచ్చుకు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యువయోగమును గురించియు సలహాను గురించియు అసలు యేజంటకే వ్రాయవలయును

శ్రీ గాంధీనుగల రము 1-కి రు 26-0-0

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు,

తహంపేట నెం 553 రు

389 మదరాసు

(వై కామ్రాజిజి గోరువచ్చును ఈ పత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము)

సంగీత సుధాంబుధి.

ఇందు సంగీత లక్షణములును, ప్రథమభ్యాస పద్ధతులును, వాడుకయందున్న అనేక రాగములకు ఆరోహణాది క్రమములును, తాళయాత్ర, దీక్షితులు, కామాకాస్తులి, ఘనం దీనయ్య, మన్నకుడి కృష్ణయ్య, ముబ్రహ్మణ్యయ్య, గోవిందసామయ్య, గర్భపురి వాసులు, పురందరవిఠలు, నారాయణతీర్థులు, శరణ గంబాడి పంచనాదయ్య, సదాశివరావు మొదలగు గుమారు 35 పూర్వప్రసిద్ధ వాగ్గేయకారక విరచితంబులైన వర్ణములు, కీర్తనలు, జావళ్లు మొదలగునవియును, తత్కాల చర్యమైన హిందు స్థానీలు, హార్మోనియంగ్లీ షునోట్లు, తిల్లానా మొదలగు (Delicious Miscellany) లలిత మిశ్రమములును, స్వగతాశములతో అందరికి నులభియ్యగ గ్రాహ్య మగునటుల వ్రాయబడియున్నవి. ఇందు వీణ, హార్మోనియం చక్రపటములతో యున్నవి.

నుంచి గేను కాగితములో ముద్రితమై పేలు లెంకా చేయబడినది. ... కల రు. 2-0-0.

యం. ఆది అండు కంపెని,

(911) 39, చిన్నతంబివీధి, మదరాసు.

Seeds & Plants.

నానావిధ చెట్ల దినుసులు.

మెడల్పు పొందిన నేలం గ్రేప్ మామిడి చెట్లు పలు విధమైన చెట్లదినుసులు యింక అనేక విధములయిన మొక్కల దినుసులు సీమ కావకూరలు, నాటు కావకూరలు విత్తనములు సరసముగ విక్రయింపబడును. కావలసిన వారు అర్ధరాస్తాంపుపంపితే, పటముతో ఇంగ్లీషు తెలుగు క్యాటలాగు పంపుతాము. బాబులు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

ఎస్. కె. వి. కాదర్ మీరానాపాపాబు.

విత్తనములు, మొక్కచక్కను.

(959) కుమారస్వామిపట్టి నేలం.

విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్కుడిపో, మాంటు రోడ్, మదరాసు.
ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకము లన్నియు వ్యాపారమైన నెలకు దొరకును. క్యాటలాగు ఉచితము.
డాక్టరు. ఆచంట-లక్ష్మీపతి, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం.
(946) మేనేజరు.

మోహిని నైలము:— శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. మెడకు చలువజేయును. వెండ్రుకలు రాలకుండును. వెండ్రుకలు నునుపు చేరును. సువాసన గలిగియుండును. 0-12-0
అమ్మబాంబము, డిబ్బా, బొంబాయి అండ్ మదరాసు.

పుష్పాల్

(పుష్పములతో తయారైన తలనూనె)

బజారులో దొరకు తలనూనె వంటిదిగాదు.

పుష్పాల్ తలనూనె చాల శ్రేష్ఠమైనది.

దీనికి మించినది లేదు.

బుడ్డి 1-కి రూపాయి.

Bengal Chemical & Pharmaceutical Works, Ltd.,

91, Upper Circular Road, CALCUTTA.

908